

onze vogels

35e jaargang no. 1, januari 1974

maandblad van de nederlandse bond van vogelliefhebbers

BONDSBESTUUR

Voorzitter: A. van Liempd, Rubensstraat 17, Breda, telefoon (01600) 3 61 37.
Secretaris: Joh. M. van Pelt, Vlaardingerdijk 331a, Schiedam, telefoon (010) 26 19 90.
Penningmeester: J. van Splunter, Vijverberg Zuid 44, Bergen op Zoom.
2e Voorzitter: E. Adema, Roggestraat 30, Apeldoorn, telefoon (05760) 1 86 31.
Commissaris: J. J. Krol, Trompstraat 16, Meppel, telefoon (05220) 5 38 84.
Juridisch adviseur: Mr. L. van Elderen.

DISTRICTSVOORZITTERS

District Groningen: W. Wolthof, Kerkstraat 40, Muntendam, telefoon (05987) 33 40 of 33 25.
District Friesland: J. Forsten, Zuiderkade 2, Mollenpolle, Franeker, telefoon (05170) 29 68.
District Drente: A. F. Smit, Groningerstraat 169, Assen, telefoon (05920) 4 11 28.
District Overijssel: A. M. van Rijn, Pr. Margrietstraat 41, Haaksbergen, tel. (05427) 30 06.
District Gelderland: D. J. Prinsen, Berkenlaan 132, Silvolde.
District Utrecht: J. G. Harskamp, Loenapad 14, IJsselstein, tel. (03478) 21 25.
District Noord-Holland: A. J. F. Lammerse, Oude Kruisweg 104, Vijfhuizen, telefoon (02508) 3 26.
District Zuid-Holland: G. C. Goedschalk, Akeleistraat 148, Den Haag, telefoon (070) 68 16 70.
District Zeeland: J. van de Walle, Churchillweg 4, Hulst, telefoon (01140) 38 16.
District Noord-Brabant: J. C. Vos, Braillestraat 2, Grave, telefoon (08860) 29 78.
District Limburg: J. M. Hoebers, Hoofdstraat 5, Horst, telefoon (4709) 12 64.

CONTACTPERSONEN TECHNISCHE COMMISSIES

W. Mulder, Verwerstraat 39, Deventer, telefoon (05700) 2 36 48 voor tropen, grasparkieten etc.
H. J. Veerkamp, Lorentzlaan 19a, Schiedam, telefoon (010) 15 63 55 voor kleur- en postuurkanaries.
H. Elst, Plantage 213, Beverwijk, telefoon (02510) 2 66 07 voor zangkanaries.

BONDSBUREAU N.B.v.V.

Aletta Jacobsstraat 4, Bergen op Zoom, postbus 74, gironummer 1148324, telefoon (01640) 3 50 07.
Geopend: 08.00 - 17.00 uur, 's Zaterdags gesloten.

LIDMAATSCHAP

Wie als lid van de N.B.v.V. wenst toe te treden, wende zich schriftelijk tot de secretaris van een in zijn plaats van inwoning gevestigde afdeling.
Indien in de plaats van inwoning geen afdeling is gevestigd, kan men zich bij het Bondsbureau als verspreid lid aanmelden.
De contributie bedraagt in dit geval f 17,50 per jaar, bij vooruitbetaling te voldoen.

ONZE

MAANDBLAD VAN DE NEDERLANDSE

ABONNEMENTEN

Bij vooruitbetaling.
Binnenland f 15,- per jaar, bij vooruitbetaling op onze giro 1148324. Buitenland f 16,- per jaar, per luchtpost extra tarief volgens PTT-kosten.
België: 220 BFr. per jaar, bij vooruitbetaling op rekening nr. 1560 74 bij het bestuur der postcheques te Brussel 1.
Opgave abonnement bij het Bondsbureau, Bergen op Zoom.

ADRESSEN SPECIAALCLUBS N.B.v.V.

Nederlandse Zebra-vinkenclub
Secretaris: P. Kool, Wolphaertsbocht 421, Rotterdam 20, telefoon 010-851713.
Penningmeester: A. A. Straver, Emmalaan 9, Alphen a.d. Rijn, Postgiro 43948 Coöp. Raiffeisenbank Alphen a. d. Rijn t.n.v. N.Z.C.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Vorm- en Postuurkanaries.
Secretaris: W. de Vries, Prikkorf 203, Hoogvliet, tel. (010) 16 54 96.
Penningmeester: J. Sloof, Dr. Schaepmanlaan 10, Heeze, telefoon (04907) 18 76.
Giro t.n.v. de postuurkanarieclub no. 1667906.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.
Speciaalclub Eur. vogels en hun hybriden.
Secretaris: H. A. Vervest, Peppelgaarde 41, Etten-Leur.
Penningmeester: Th. Gietman, Grootstalseaan 38, Nijmegen. Giro 28 87 832.
Contributie f 13,- per jaar.
Speciaalclub voor liefhebbers van insekten- en vruchtenetende vogels.
Secretaris: H. W. Wareman, Schermerhoek 375, Capelle a.d. IJssel, tel. (010) 50 27 66.
Penningmeester: W. Ouwehand, Dahiastraat 40a, Rotterdam 25, giro 2625815 t.n.v. penn. speciaalclub.
Contributie f 15,- per jaar. Entree f 5,-.

SPECIAALCLUB PARKIETEN

Inlichtingen over, waar en bij wie u zich kunt melden worden u gaarne verstrekt door:

**A. B. J. Braam, Casimirstraat 25
Hoensbroek**

Inlichtingen, opgave nieuwe leden en betaling contributie uitsluitend aan bovenstaande adressen.

vogels

BOND VAN VOGELLIEFHEBBERS (OPLAGE 46.500)

REDACTIE

C. E. van Berkel
Chr. Walraven
P. Rijnders
Redactieadres: Postbus 74 - Bergen op Zoom

VERANTWOORDELIJKHEID

De uitgever van dit blad, de Nederlandse Bond van Vogelliefhebbers, is niet verantwoordelijk voor de inhoud van hierin opgenomen advertenties en erkent geen enkele verplichting tot opnemen van aangeboden advertenties.

De auteurs blijven verantwoordelijk voor de inhoud van hun artikelen. Door publikatie neemt de uitgever geen enkele verantwoordelijkheid op zich. Het zonder schriftelijke toestemming overnemen van artikelen of gedeelten daarvan is verboden.

ADVERTENTIES

Voor advertenties - ook die van leden en abonnees - met een zakelijk karakter, zijn tarieven en verdere inlichtingen verkrijgbaar bij het Bondsbureau van de N.B.v.V.

Kleine annonces, voor afdelingen, leden en abonnees op „Onze Vogels” van zuiver particuliere aard 5 cent per letter met een minimum van f 5,- per advertentie.

Zie voor verdere voorwaarden onder „Vraag en Aanbod”.

VRAGEN OVER?

KLEURKANARIES aan: W. C. Oonk, Bergweg 37, Lochem.

ZANGKANARIES aan: M. van Wozik, Honberg 27-16, Wijchen.

GRASPARKIETEN aan: A. B. J. Braam, Casimirstraat 25, Hoensbroek.

ZEBRAVINKEN, JAPANSE MEEUWEN EN TROPENBASTAARDEN aan: D. J. v. d. Molen, Esschingstraat 80, Dalfsen.

GROTE PARKIETEN EN BASTAARDEN MET KANARIEBLOED aan: D. A. Duivis, St. Josephstraat 46, Teteringen.

TROPISCHE VOGELS aan: G. v. d. Watering, St. Theresiastraat 25, Roosendaal.

Uitsluitend brieven met betaald antwoord!

Het volgende nummer wordt ter post bezorgd op 18 februari 1974

IN DIT NUMMER

	PAG.
Paradijsvogels 1974	4
Kleurkanarie	5
Blaauwe suikervogels	15
De Europese kanarie	17
Een granaatje als een palet	19
Bastaardering met de Japanse meeuw	21
Mijn teleurstelling bij de dwergkwartelweek	23
Spoelwormen bij agapornissen	26
De kuifkwartelduif	27
Bepianting in en om de vollère	28
Motmotpapegaai	29
Boekennieuws	29
De agaatkanarie	30
Satinet	32
De Robeke frisè kanarie	33
Reaktie op	34
Kweek met het blauwgrijze roodstaartje	37
Belangrijke mededelingen	38
De kuifmaina	40
Vraag en Aanbod	41
	42

IN DIT NUMMER ADVERTEREN

	PAG.
W. Rouppe v. d. Voort	10
Vic van Heeswijk	10
A. P. v. Gils, Goirle	10
Cédé, Tilburg	14
Harteveld Hoos & Heyermans b.v.	18
Harlinger Vogelhuis	20
Versteeg	20
404 Insecticide	20
Sluis	22
Koens Algemene Boekhandel	30
Veraka	36
Holley	36
Blankenstijn's vogelhandel	36
Cédé, Tilburg	36
Metaalwarenfabriek Huiskamp	36
Wereld vogeltonoonstelling	39
Witte molen	39
V.V.V. Vogelvoederfabriek	45
Benny Slagers	46
Interchemic	46
Animali	47
Jan D. Kappelle & Zn.	47
M.B.v.V.	47
Witte molen	48

Rode Paradijsvogels (foto Horst Müller)

Ontwerp en druk: Steens b.v., boekdruk/offset, Postbus 59 - Schiedam - Telefoon (010) 26 06 40*

PARADIJSVOGELS

door Meindert de Jong

Volgens de moderne literatuur kent men momenteel twintig geslachten paradijsvogels, die zijn onderverdeeld in tweeënveertig soorten. Van deze tweeënveertig soorten komen er vierendertig uitsluitend voor op Nieuw-Guinea; twee soorten leven zowel op Nieuw-Guinea als in Australië, twee bewonen alleen Australië en tevens zijn nog twee soorten inheems op de Molukken. Het heeft lang geduurd eer men voldoende gegevens had verzameld over deze vogels van de familie **Paradisaeidae**. Dat de kennis omtrent deze fraaie vogels beperkt bleef, is voornamelijk te wijten aan de woongebieden van de paradijsvogels. Zij hebben namelijk domicilie in de vrijwel

ontoegankelijke bergwouden van Nieuw-Guinea en Noordoost- en Oost-Australië. Zij die weleens op Nieuw-Guinea zijn geweest, zullen stellig weten hoe moeilijk het is om in zo'n oerwoud door te dringen. De eerste levende paradijsvogels zijn ruim een eeuw geleden, in 1862, naar Europa gebracht door de befaamde Britse zoöloog en zoögeograaf Alfred Russell Wallace, die leefde van 1823 tot 1913. Hij schreef onder meer het tweedelige werk „The Malay Archipelago”, dat in 1891 een tiende druk beleefde! Het bestaan van paradijsvogels was echter al véél eerder bekend. De bekende Portugese zeevaarder Fernao de Magelhaes, die leefde van 1470 tot 1521

en een eerste wereldreis maakte, overleefde deze tocht helaas niet. Hij werd opgevolgd door Juan Sebastian de Elcano (of Del Cano). Hij kreeg van de vorst (radja) van Tidore, een eiland van de Molukken, een vijftal huiden van paradijsvogels mee voor de koning van Spanje. De inheemsen noemden de vogels godsvogels. Zij hielden de drager ervan zowel onkwetsbaar als onoverwinnelijk maken! De Spanjaarden vonden de veren zó mooi, dat zij meenden dat ze afkomstig waren uit het paradijs, en vandaar de naam **paradijsvogels**. Een andere lezing voor deze naam is de volgende: de Arabieren waren omstreeks diezelfde jaren tot in de Molukken doorgedrongen en hadden de meeste vorsten tot de islam bekeerd. Deze Arabieren zagen er de fraaie vogels, en toen de Molukse vorsten hun meedeelden dat deze vogels nooit op aarde neerstreken maar bij tijd en wijle uit de hemel vielen, trokken de zendelingen er de conclusie uit dat de vogels „uit het paradijs” afkomstig moesten zijn. Op de Molukken ontstonden dus de legenden, en nu ik het daarover heb, ook even iets over de vogel Phoenix of, zoals men tegenwoordig schrijft, Feniks. Volgens de fabel verbrandde de mythische vogel zich om de vijf eeuwen op een nest van geurige kruiden. Drie dagen later verrees de vogel Feniks dan verjongd uit de as. Deze as verzamelde hij, verpakte deze met mirre in geurende bladeren en „boetseerde” er een soort ei van. Dit nam hij tussen de poten, vloog ermee naar de zonnetempel in Egypte, deponeerde het geheel op het altaar, jubelde een prachtig lied voor de zon en verdween vervolgens naar het oosten. In geen vijfhonderd jaar zag men de vogel. De oudste Griekse geschiedschrijver, Herodotos, wiens werk bewaard is gebleven, vertelde dat de vogel „rood met goud gekleurd” was. Lange tijd zaten de geleerden met de handen in het haar. Was het een goudfazant of was het een paradijsvogel? Ruim een kwarteeuw geleden kwamen Australische onderzoekers tot de ontdekking dat reeds sinds onheuglijke

Foto Vogelpark Walsrode/Horst Müller

tijden de primitieve inheemsen van Nieuw-Guinea paradijsvogels hebben gedood en gestroopt om de huiden in een laagje mirre, waarop het geheel eivormig werd gekneet, om het daarna te bedekken met bananebladeren. Zo waren ze grotendeels gevrijwaard van motten en ander ongedierte. Archeologen ontdekten in de ruïnes van een aantal tempels langs de handelsroute Zuidoost-Azië – Middellandse Zee af en toe brokjes mirre, en sommige vertoonden

de indruk van geschroeiide bananebladeren. Waarschijnlijk is hiermee de oorsprong van de Fenix-legende ontdekt. (Purnell's Encyclopedia of Animal Life – Spectrum Dierenencyclopedie). (Er zijn nog diverse andere lezingen over deze Phoenix of Feniks, maar deze doen hier niet ter zake.)

In vroeger eeuwen hadden de paradijsvogeljagers speciale manieren om de huidjes te bereiden. Zij vilden de fraaie dieren, waarbij de buikhuid met de poten en soms ook de vleugels werden weggesneden. Wat er overbleef, werd gedroogd in de rook van vuur. Ja, en toen kwamen de gissingen. Men zag immers uitsluitend de sierveren, die men beschouwde als de vleugels. Ook zag men nooit poten; vandaar dat men van mening was dat de vogels volkomen pootloos waren. (Dit vindt men nog terug in de wetenschappelijke naam van de Grote Aroeparadijsvogel – *Paradisae apoda*. *Apoda* (*apus*) wil zeggen „pootloos”.)

1974

We moeten bezuinigen, dat is een duidelijke zaak. U en ik, wij allemaal zullen ons in velerlei zaken moeten matigen. We zullen weer moeten leren om ook met wat minder toch tevreden te zijn. Dat is niet altijd even gemakkelijk en prettig, maar toch... misschien heeft het ook wel goede kanten.

Waarschijnlijk kunnen we weer wat rust vinden en krijgen we daardoor weer wat meer idee om de hobby nog intenser te gaan beoefenen.

Juist door zo'n algemene beperking zijn we namelijk sterker aangewezen op eigen haard. Daar ook dienen we onze vrije tijd voor een groter deel door te brengen.

Intensere beleving van de hobby behoeft overigens niet in kwantitatieve zin te worden opgevat. Juist door meer aandacht en toewijding moeten we vooral trachten in kwaliteit vooruit te gaan. Men is veelal geneigd het succes af te meten aan het aantal jonge vogels. Wel aardig, maar toch geeft een minder aantal van goede kwaliteit meer bevrediging. Deze vorm van beperking laat heel vaak de ware meester kennen. Uw vereniging kan wellicht ook weer eens wat meer aandacht krijgen. Hopelijk kunt u nu ook eens tijd vinden om een vergadering, lezing of dia-avond bij te wonen.

Zelfs of misschien wel juist in deze wat mindere welvaartsperiode kunt u zich verrijken, al is dat dan niet in baar geld uit te drukken.

Probeer door uw liefhebberij de problemen waarmee ook u ongetwijfeld zult kampen aan te kunnen. U bent al bij de gelukkigen die weten wat een goede vrijetijdsbesteding betekent, die er zich van bewust zijn dat het wel degelijk zin heeft. En wat de bond betreft, zij staat achter u. Ondanks alles zullen we blijven trachten u zoveel mogelijk te biëden. Het eerste nummer van deze nieuwe jaargang moge dit getuigen. Wij hopen dat u deze bescheiden vergroting van ons blad op prijs weet te stellen. Misschien kunt u dit tot uitdrukking brengen door anderen te blijven wijzen op enerzijds de belangrijkheid van de vogel-liefhebberij, anderzijds de belangrijke rol die daarin uw vereniging en uw bond speelt.

Uw bestuur en uw redactie wensen u oprecht veel sterkte en alle goeds in 1974.

Maar de huidjes die door De Elcano werden meegenomen voor de Spaanse koning hadden wel degelijk pootjes, en dit werd, op een zeer nauwkeurige manier, te boek gesteld door de reisgenoot van Magelhaes (en later van De Elcano) de Italiaan Francisco A. Pigafetta. Maar wat was het geval? Men nam dit verhaal in het geheel niet serieus op, en de Nederlandse auteur Jan Huygen van Linschoten (1563-1611) beschrijft in „Itenerario, Voyage ofte Schipvaart naer Oost ofte Portugaels Indiën" in 1596 eveneens de paradijsvogels... zonder poten!

Meer bekendheid kregen de paradijsvogels toen de Portugezen hoe langer hoe meer huiden gingen invoeren. Zij kochten de huidjes op Ambon en Banda, maar alle waren van de Grote Aroe-paradijsvogel en – zoals de naam trouwens al aangeeft – afkomstig van de Aroe Eilanden. Omstreeks de helft van de zestiende eeuw was er een rage in Europa om zoveel mogelijk rariteiten te verzamelen, en het waren vooral de rijke mensen die elkaar probeerden de loef af te steken. Alles wat curiositeit was, werd gekocht. En kon men een grotere zeldzaamheid bedenken dan „pootloze vogels"? De grote Griekse wijsgeer Aristoteles (384-322 v.Chr.) had immers vastgesteld dat alle vogels, zonder uitzondering, poten hadden, en deze grootste en invloedrijkste wijsgeer gold in de middeleeuwen als de man die het weten kon! En daar ging onze wijsgeer met zijn goede gedrag; hij had gefaald! Later werd uiteraard de waarheid door de feiten achterhaald.

Er verschijnen hoe langer hoe meer verhandelingen over de paradijsvogels, en de ene is nog fantastischer dan de andere. We zullen er hier niet verder op ingaan, maar op een gegeven moment worden de Portugezen door Hollandse zeevaarders uit de Oostindische Archipel verdreven. Als nuchtere Hollander geeft Jacob van Heemskerck een simpel, objectief verslag van een jacht op paradijsvogels in de Molukken en vermeldt: „Bij het prepareren worden de poten afgesneden." Maar ondanks deze nuchtere onthulling houden de Spanjaarden vol dat de paradijsvogels pootloos zijn. Dit duurde tot het eind van de zeventiende eeuw, toen in Europa een koningsparadijsvogel **met poten** in Europa werd ingevoerd. In 1726 verscheen een vijfdeelig werk van de hand van de Nederlander François Valentijn (1656-1727), getiteld „Oudt en Nieuw Oostindiën". Hierin werd een aantal paradijsvogels vrij nauwkeurig beschreven en werden talloze fabeltjes uit de wereld geholpen. Ook is men veel aan de weet gekomen door de Duitse bioloog Georg Everhard Rumphius, die na Indische krijgsdienst bij het binnenlands bestuur op Ambon kwam. Hij werd in 1670 blind, maar bleef met hulp van zijn zoon zijn wetenschappelijk werk verzorgen. Veel heeft hij geschreven over de planten- en dierenwereld. Hij kende enkele soorten paradijsvogels zeer grondig, doch deze werden echter eerst een eeuw na zijn dood in Europa geïmporteerd!

De allereerste die naar eigen waarnemingen mededelingen heeft gedaan over levende paradijsvogels is de Franse chirurg René P. Lesson geweest. Gedurende zijn reis om de wereld verbleef hij in 1824 dertien dagen op Nieuw-Guinea. Deze veldornitholoog beschrijft deze belevenis, voor hem een evenement van de eerste orde, als volgt: „De aanblik was

Prinses Stephanie's Paradijsvogel.

overweldigend! In het donkere, ondoorgroendelijke woud vloog plotseling een paradijsvogel met lenige gratie over ons hoofd, een meteor gelijk, die een lange lichtstreep achter zich trok. Met de tegen de flanken gedrukte sierveren leek de vogel op een pluim, die zich uit de lokken van een haremschone had losgemaakt een statig in de luchtblaag zweefde, die de aardkorst omgeeft." (Toen ik voor de eerste keer een paradijsvogel in het wild te zien kreeg, was ook ik werkelijk met stomheid geslagen, maar om dit onder woorden te brengen, had ik het niet zo gekund als monsieur Lesson, vast niet!) Na Lesson kwamen nog diverse belangrijke berichten over

de „geheimzinnige vogels" binnen door Bennett, Wallace en von Rosenberg.

Maar tegelijk kwam voor de vogels ook de ELLENDE. Monster mode vierde weer eens hoogtij. Voor de internationale damesmode waren enorme aantallen paradijsvogels nodig, en het aantal dat het loodje legde is schrikbarend! Tussen 1918 en 1924 werden – schrikt u niet! – jaarlijks 60.000 tot 120.000 huidjes van paradijsvogels uit Nieuw-Guinea ingevoerd! Daar is nu gelukkig een stokje voor gestoken. De vogels hebben zich grotendeels hersteld, en het zijn alleen de Papoea's die zonder vergunning op paradijsvogels mogen jagen. Dit is uiteraard maar een minuscuul deel van de slachtingen van vroeger.

Fraaie verschijningen

Na deze wel wat lange inleiding wordt het hoog tijd dat wij een aantal exemplaren bij de kop nemen, zij het figuurlijk uiteraard. De naaste verwanten van de paradijsvogels zijn de priëlvogels, die in ongeveer dezelfde streken leven. Hun voorouders zijn echter nogal vaal gekleurde kraaiachtigen. Daarentegen zijn de huidige „godsvogels" getooid met prachtige pluimen, die doen denken aan ragfijn kantwerk, met doorzichtige sluiers als een voile, met enorm verlengde staartveren en ga zo maar door, allemaal „attributen" die een rol spelen als de mannetjes pronken voor hun uitverkorenen, een hofmakerij die met balts wordt betiteld. Vaak hebben de heertjes bepaalde ontmoetingsplaatsen. Hier brengen ze vrij veel tijd door met het imponeren van mededingers, waarbij ze alles benutten wat ze aan kleur of tooi hebben. Daar kiezen ze tenslotte ook hun partner.

Geslacht: Loria

Het geslacht *Loria* telt maar één vertegenwoordiger, namelijk de *Loria (Loria loriae)*. Deze vogel is voornamelijk fluweelzwart van kleur, met op het voorhoofd en de vleugels een prachtige, blauwe weerschijn, die vooral in het oog loopt als de tropenzone er haar stralen op laat spelen. De mannetjes maken de dametjes het hof door dansen uit te voeren op de takken in de hoge boomkruinen. Tijdens deze balts laat hij diepe, galmende geluiden horen, niet zelden meerdere uren achtereen! Dit geslacht vormt een uitzondering op de regel, daar de leden geen van alle verlengde sierveren vertonen. Het woongebied strekt zich uit over het noordwestelijke deel van Nieuw-Guinea.

Geslacht: Loboparadisea

Ook dit geslacht telt slechts één vertegenwoordiger, de zijden paradijsvogel (*Loboparadisea sericea*), die onder meer voorkomt aan de noordkust van Nieuw-Guinea. De bovendien zijn bruin, maar het onderste gedeelte van de rug, alsmede de stuit en alle onderdelen zijn fraai goudgeel, met een zijdeachtige glans (naam!). De broekveren zijn roodbruin.

Geslacht: Cnemophilus

In de hooggelegen oerwouden van Nieuw-Guinea komt dit geslacht voor. Er is maar één soort bekend, de zwartbuik-paradijsvogel (*Cnemophilus macgregorii*) met een paar ondersoorten. Zo is er een sub-

osel

De

species met een gele en een ras met een bloedrode bovenkant. Naar verluidt, bouwt deze soort een „abnormaal“ nest, vergeleken bij andere paradijsvogels. Het wordt beschreven als een „kluwen van planten met een zijingang“. De jongen worden door het vrouwtje met allerlei vruchten grootgebracht.

Geslacht: *Macgregoria*

De hoofdkleur van de enige vertegenwoordiger van dit geslacht, de MacGregor paradijsvogel (*Macgregoria pulchra*) is zwart. Pluimen of andere versiersels heeft deze vogel niet, alleen grote, gele wratten rondom de ogen. Een aantal van de slagpennen is geelbruin. Deze soort komt voor op Nieuw-Guinea op hoogten tussen 2800 en 4000 meter. Een eigenaardigheid bij deze soort is de balts, waarbij het mannetje én het vrouwtje elkaar najagen in het oerwoud. Na de paring blijft mijnheer een model echtgenoot. Terwijl zijn eega zit te broeden, blijft hij dicht bij haar en later helpt hij haar bij het grootbrengen van de jongen.

Geslacht: *Lycocorax*

Tot dit geslacht behoort alleen de bruine paradijsvogel (*Lycocorax pyrrhopterus*), een vrij grote vogel van circa veertig cm lengte. Aan zijn bruine vleugels, die aan de binnenkant wit gezoomd zijn, en zijn kraalachtige uiterlijk dankt hij zijn Engelse naam **Brown-winged paradise-crow**. Het gehele verenpakje is zijdeachtig zacht. Op de Molukken komt tevens een aantal ondersoorten voor.

Geslacht: *Manucodia*

Van de naam van dit geslacht, dat vier soorten telt, wil ik eerst graag iets vertellen. In de 16de en 17de eeuw kenden de Portugese zeevaarders de paradijsvogels onder de naam „manucodiata“, een verbastering van het Maleise „manuk dewata“, dat zoveel betekent als „vogels van de goden“. Ze komen alle voor op Nieuw-Guinea; drie doen denken aan spreuken en een aan een ekster, hoewel bij deze de staart niet langer is dan de vleugels. Dit geslacht kenmerkt zich door een eigenaardig stemgeluid, een gefluit dat niet alleen de mannetjes maar ook de wijfjes bij tijd en wijle laten horen. Een en ander schijnt veroorzaakt te worden door de bijzondere bouw van de luchtpijp. De zwarte paradijsvogel (*Manucodia ater*) is ongeveer 40 cm lang en grotendeels zwart van kleur, maar met een prachtige, staalblauwe weerschijn. De veren op de kop zijn schubvormig, en die van de hals lijken „gerafeld“. De Jobische paradijsvogel (*Manucodia jobiensis*) heeft gekrulde halsveren, terwijl ook bij deze de rugveren „uitgesieten randen“ hebben. De vogel is grotendeels zwart, maar ook weer met een fantastische glans; de punten van de veren van borst en buik zijn purperkleurig. De groenkoppige paradijsvogel (*Manucodia chalybata*), die ook wel groene paradijsvogel wordt genoemd, is zwart, met op de kop en aan de hals groen glanzende gekrulde veren. De rest heeft een paarse weerschijn. De lengte is ongeveer 37 cm, en beide seksen zijn vrijwel gelijk. Tenslotte is er nog de Comri's of kraalparadijsvogel (*Manucodia comrii*), waarvan een fraai „portret“ is opgenomen in Rutgers' „Vogels van Nieuw-Guinea“

(deel 2). Het is een flink uit de kluiten gewassen vogel met een forse snavel. De hoofdkleur is zwart, maar ook hier ziet men weer de prachtigste glansen. Op het voorhoofd en de kruin staan gekrulde veren, die een soort „knoetje“ op de kop vormen. Er is een nest van deze vogel gevonden in een takvork op zeven meter hoogte. Het vrouwtje bebroedde twee isabelkleurige eieren, die purper en bruin gevlekt en gestreept waren. Het nest was vervaardigd van twijgen en stengels van een klimplant en de buitenkant was bekleed met grote, dikke bladeren. In de bodem waren stukjes vermolmd hout verwerkt.

Geslacht: *Phonygammus*

Het geslacht *Phonygammus* (vroeger: *Phonygama*) telt één vertegenwoordiger, die zowel in Australië als op Nieuw-Guinea en omliggende eilanden voorkomt. Het is de trompetparadijsvogel (*Phonygammus keradreni*), die zijn wetenschappelijke naam dankt aan de Franse naturalist Keradren. Deze vogels houden zich doorgaans in paren op in het loof van bomen en struiken, waar ze naarstig speuren naar allerlei insecten. De kleur is staalblauw met een groene glans. Rondom de hals bevindt zich een kraag van lancetvormige veren, waarvan geschreven is: „Bij de dans lijkt het alsof de vogel zijn kop door een paraplu van veren heeft gestoken.“ Het geluid is een heldere, fluitende roep, die zeer melodieuze klinkt. De luchtpijp is bij de mannetjes verbazend groot en ligt opgerold onder de huid van de borst. Het nest bevindt zich meestal op grote hoogte, niet zelden hoger dan twintig meter. Er worden twee eieren gelegd, die bleek roze van kleur zijn, met roodbruine lengtestrepen, vlekjes en stipjes. Een opvallend verschijnsel is dat het nest zich als regel bevindt in een boom die dicht in de buurt staat van een boom waarin zich het nest van een orgelvogel (*Cracticus spp.*) bevindt.

Geslacht: Ptiloris

Van de drie soorten die dit geslacht telt, komt er een, de geschubde paradijvogel (**Ptiloris magnificus**), zowel in Australië als op Nieuw-Guinea voor. De andere twee bewonen Queensland (Australië). Ook van deze soort is een paartje afgebeeld in de „Vogels van Nieuw-Guinea”. Het vrouwtje is voornamelijk bruin, met een lichte „gesperwerde” borst en lichte oogstreep, het mannetje is grotendeels zwart met fraaie metaalglansen. De kruin is groen, evenals de middelste staartveren. Over de borst strekt zich een groot driehoekig schild uit, dat blauw van kleur is en aan de onderkant afgebiesd met purperen en groene band.

Tijdens de balts spreidt de vogel de vierken uit, en ook het borstschild wordt zo wijd mogelijk uitgezet. Als de tropenzon haar stralen op dit schild laat spelen, ontstaan de fraaiste kleuren. Tevens beweegt het mannetje de vleugels, waardoor een luid gedruis ontstaat dat op grote afstand te horen is.

Het nest is een komvormig, los bouwseltje van plantdelen, waarin de twee roomkleurige eieren, die prachtig „betekend” zijn met lengtestreepjes en vlekjes, die vooral het dichtst opeen staan aan de stompe pool.

De andere twee soorten, **Ptiloris paradiseus** en **Ptiloris victoriae**, vertonen een aantal kleurafwijkingen, maar voor het overige komen de levensgewoonten vrijwel overeen. De Engelse benaming is „rifle-birds” (geweevogels), vanwege het geluid dat ze produceren: „het fluiten van kogels door de lucht”.

Geslacht: Semioptera

Wallace's paradijvogel (**Semioptera wallacel**), de enige vertegenwoordiger van dit geslacht, werd door de reeds eerder genoemde heer Wallace ontdekt. Hij schrijft hierover (en ik citeer J. Hendrik van Balen in „De Dierenwereld van Insulinde”): „Ik was tot nabij mijn woning gekomen toen ik Ali inhaalde, die uit schieten was geweest en enige vogels aan zijn gordel had hangen. Hij scheen recht in zijn schik te zijn en riep mij toe: „Zie eens, mijnheer, wat een zonderlinge vogel”, terwijl hij mij een exemplaar voorhield waaruit ik eerst niets wist te maken. Ik zag een vogel met een massa prachtig groene veren op de borst, verlengd in twee schitterende bosjes; maar wat mij vooral vreemd voorkwam, was een paar lange witte veren, recht omhoog van elke schouder uitstekende. Ali verzekerde mij, dat de vogel ze uit eigen beweging opstak, wanneer hij met de vleugels fladderde en dat zij in die stand waren gebleven, zonder dat hij ze had aangeraakt. Het bleek mij nu dat ik een rijke buit was machtig geworden, niet minder dan een geheel nieuwe vorm van paradijvogel, op de merkwaardigste wijze van elke andere bekende vogel verschillende.

De vier lange witte veren, die aan de vogel zijn gehele karakter geven, komen voort uit kleine knobels aan de kromming van de vleugel; zij zijn smal, zacht gebogen, aan beide zijden gelijk gevlagd en zuiver roomwit van kleur. Zij zijn evenlang als de vleugels en kunnen naar welgevallen of onder een rechte hoek met de vleugels worden opgestoken of langs het lichaam uitgestrekt worden.”

Deze op de Molukken voorkomende vogel (Wallace ontdekte hem op het eiland Batjan) bouwt

een vrijstaand nest in hoog geboomte. Vaak klimt hij als een specht langs de boomstammen omhoog. Wallace betitelde deze fraaie vogel met „Standard-winged bird of paradise”, de inlanders noemen hem „boeroeng-paulet” ofwel „epauletvogel”, naar de witte schouderveren.

Geslacht: Seleucides

De twaalfdraden-paradijvogel (**Seleucides melano-leuca**) is ook alweer een „eenling”. Hij komt voor in grote delen van Nieuw-Guinea en is oogverblindend om te zien! De kop, hals en borst zijn bronskleurig, met hierover een „vurige gloed”. De veren

GEZA SEPT

V voorkomt en geneest
virusziekten en infecties.
Een goedkoop en
afdoend middel dat
eenvoudig toegepast kan
worden:
enige druppels aan het
drinkwater toevoegen
is voldoende.

Populierstraat 121-123
Tel. 070-323930; Den Haag

**W. ROUPPE
VAN DER VOORT**

EEN ONSMAKELIJK
PRAATJE OVER EEN
SMAKELIJK VOGELDIEET;
DANK ZIJ

VETTE KORREL

GEEN PLAKKERIGE EN
DUNNE MEESTHEER.

PRIJS PER KG F. **2,10**

* UW WINKELIER
HEEFT HET.

VETTE KORREL

Import:

Vic van Heeswijk Veghel Sluisstraat 41
Postbus 63 Telefoon (0 4130) 6 40 59

A. P. v. GILS - Abcovenseweg 19 - Goirle
Telefoon 04247 - 1579 - 1328

Binsen astrilden	f 35,- p.p.	Zebravinkjes grijs	9,- p.p.
Spitsstaartamadines	35,- p.p.	Zebravinkjes Wit	10,- p.p.
Gordelgrasvinkjes	35,- p.p.	Zebravinkjes zilvervleugel	12,50 p.p.
Cerus amadines	35,- p.p.	Zebravinkjes Masker	12,50 p.p.
Gould amadines R.kop	65,- p.p.	Japanse Meeuwjes	7,50 p.p.
Gould amadines Z.kop	90,- p.p.	Witte Rijstvogels	45,- p.p.
Driekleurpapageai am.	45,- p.p.	Rode Kardinalen	25,- p.st.
Roodkop papageai am.	110,- p.p.	Max. Nonpareils	22,50 p.st.
Dismantvinkjes	50,- p.p.	Driekleurnonnen	8,50 p.p.
Bichonwastrildes	50,- p.p.	Witkopnonnen	10,00 p.p.
Rode Zaadkrakers	90,- p.p.	Grijze rijstvogels	11,- p.p.
Zilver diamantduifjes	30,- p.p.	Grote Texorwevers	10,- p.p.
Brilliant diamantduifjes	90,- p.p.	Oranjewevers	12,50 p.p.
Gele mankanaries	17,50 p.st.	Grasparkieten	9,- p.p.
Gele popkanaries	8,- p.st.	Deensbonte parkieten	12,50 p.p.
Rode mankanaries	22,50 p.st.	Lutino en Albino parkieten	12,50 p.p.
Rode popkanaries	20,- p.st.	Fischerie parkieten	45,- p.p.
Border kanaries	60,- p.p.	Personates	50,00 p.p.
Gloster kanaries	55,- p.p.	Bourks parkieten	50,- p.p.
Stanly Rogellias	275,- p.p.	Roodrug parkieten	45,- p.p.
Prachtroselles	150,- p.p.	Halsband parkieten	40,- p.p.
Grijze Roodstaart pap.	200,- p.st.	Valkparkieten	35,- p.p.
Blauw Gele Aras	400,- p.st.	Turquoise parkieten	65,- p.p.
Rode Aras	400,- p.st.	Elegant parkieten	85,- p.p.
Kleine Kakatoes	200,- p.st.	Splendid parkieten	150,- p.p.
Engelse Grasparkieten	25,- p.p.		

Verder vele soorten vogels op aanvraag, regelmatig wisselende voorraad.

Wij vragen voor onze Export Rode Kanaries - Grasparkieten - Gele Kanaries - Australische Vinkjes - div. - en andere soorten.

Verzending rembours. Kistjes tegen kostprijs. Vracht rekening koper.
Zondags geopend van 10.00 tot 12.00 uur.

In de week, normale werkdag, van 8.30 tot 12.00 uur en van 1.30 tot 6.00 uur.

Wilhelm's paradijsvogel

aan de zijkant van de borst zijn zwart met groene uiteinden, die als het ware een grote kraag om borst en hals vormen. Goudgele bundels veren bevinden zich aan de zijkanten van het lichaam, die voorbij de staart reiken. Twaalf middendraden (aan elke kant zes) van die gouden veren zijn zwart en verlengd tot stralen, die wel een kwart meter lang kunnen worden. De onderdelen zijn eveneens goudgeel. De balts van het mannetje is alleszins het bekijken waard. Nu eens hangt hij ondersteboven aan de takken, dan weer hipt hij al dansend op en neer met snel trillende vleugels en ook zit hij wel pronkend voor zijn uitverkorene door het prachtige borstschild zo wijd mogelijk uit te spreiden. Naar verluidt, bouwt

alleen het wijfje het vrij platte nest, waarin zij slechts één ei deponereert, dat roomkleurig van tint is, bedekt met bruine en grijze lengtestreepjes.

Geslacht: Paradigalla

Heel wat eenvoudiger getooid zijn de geleide of Ielparadijsvogels (*Paradigalla carunculata*). Rutgers noemt twee ondersoorten, *carunculata* en *brevicauda*, terwijl „Birds of the World” ze beschouwt als twee verschillende soorten. Zij moeten het stellen zonder kragen, pluimen, sierdraden of wat dies meer zij. Hun enige „fraais” zijn gele, opstaande lellen aan de snavelbasis en het blauwe huidlapje met daaronder een kleine, rode opzwellings aan de wortel van de ondersneb. Voor het overige is het gehele verenpakje fluweelzwart met een purperen glans, terwijl de kop veel metaalgroene glansen vertoont. Het mannetje is ongeveer zo groot als een merel, het vrouwtje een ietsje kleiner.

Geslacht: Drepanornis

Het geslacht *Drepanornis* telt twee soorten, de zogenaamde „sikkelvogels”, vanwege de sikkelvormige snavel. Hoewel deze vogels ook weleens besvuchtjes nuttigen, bestaat hun voedsel toch hoofdzakelijk uit allerlei insecten, larven en poppen, die ze uit vermolmd hout, barstjes, spleetjes en gaatjes te voorschijn peuteren, waarbij de lange sikkelsnavel ze uitstekende diensten bewijst. De Bruijns sikkelvogel (*Drepanornis bruijnii*) is donkerbruin van boven, grijs met donkerbruine „golfjes” van onderen. Aan weerszijden van de onderhals bevinden zich drie tot vier cm lange sierpluimpjes. Deze soort werd het eerst beschreven in 1880. D'Alberti's sikkelvogel (*Drepanornis albertisii*) was al een jaar of zeven eerder ontdekt in het Arfakgebergte op Nieuw-Guinea. Deze bewoont de gebieden tussen 1000 en 1500 meter hoogte. Het mannetje is getooid met groene „horentjes” en is verder van boven rossig bruin, aan de onderkant wat lichter. Fantastisch mooi zijn de bossen verlengde siervoren aan de zijden van hals, borst en flanken. Het vrouwtje is eenvoudiger bruin getekend, van boven donkerder dan aan de onderzijde.

Geslacht: Epimachus

Zowel de soorten van het geslacht *Depranornis* als van *Epimachus* (twee soorten) worden door de Engelsen „sicklebills” genoemd, terwijl onze benaming voor het laatste geslacht weer gewoon paradijsvogel is, namelijk de grote paradijsvogel (*Epimachus fastuosus*), die ook wel langstaart-paradijsvogel wordt genoemd, en de iets kleinere Meyer's paradijsvogel (*Epimachus meyeri*). De grote paradijsvogel, tevens de grootste van alle, wordt ruim een meter lang, maar stelt u zich vooral geen „kolossale vogel” voor. Het eigenlijke lichaam is namelijk nauwelijks 25 cm en de rest komt voor rekening van de glanzend purperblauwe staart. De hoofdkleur is bij de mannetjes zwart met zijdeachtige epauletten, die tijdens de balts worden opgezet en waardoor de vogel een volslagen andere vorm aanneemt. Deze soort bewoont de bergbossen op hoogten beneden de 2000 meter, terwijl Meyer's paradijsvogel het hogerop zoekt, namelijk tussen de 2000 en 3000 meter. De roep van de laatste wordt beschreven

als het ratelen van een machinegeweer, terwijl de grote bij tijd en wijle schrille fluittonen laat horen.

Geslacht: *Astrapia*

Dit geslacht vormt een aparte groep, namelijk die der langstaartparadijsvogels, terwijl ze ook in de literatuur staan aangegeven als „paradijsseksters”. Een van de fraaiste is wel de zwarte paradijssekster (*Astrapia nigra*), waarvan Lesson schreef „dat het onmogelijk is met woorden een goede voorstelling van deze vogel te geven. Het gevederte licht op en schittert, al naar de lichtval, in gloeiende en wonderbaarlijke kleuren”. Het voornaamste kenmerk is de lange, rechte, trapsgewijs gevormde staart, waarvan de middelste pennen wel vier keer zo lang zijn als de buitenste. De vogel zelf is maar 20 cm lang, de staart echter wel 60 cm! Stukken kleiner is de kleine paradijssekster (*Astrapia splendidissima*). Hij meet slechts 35 cm, d.w.z. inclusief de circa 20 cm lange staart. Evenals de vorige soort bewoont hij het Arfakgebergte in Nieuw-Guinea. In het zuidoostelijke bergland van dit eiland leeft de Prinses Stephanie's paradijsvogel (*Astrapia stephaniae*). Ook bij deze vogel is de staart weer enorm lang. Een fraaie afbeelding vindt u in Rutgers' Encyclopedie (kleurplaat deel II, plaat 12). Voorts zijn er nog de Rothschild's paradijsvogel (*Astrapia rothschildi*) en de ongeveer één meter lange langstaartparadijssekster (*Astrapia mayeri*), een van de laatst ontdekte paradijsvogelsoorten.

Geslacht: *Lophorina*

De schermparadijsvogels (*Lophorina*) komen eveneens voor in het Arfakgebergte, op hoogten van minstens 2000 meter! Men kent maar één soort, namelijk de schermparadijsvogel (*Lophorina superba*), een vogel ongeveer zo groot als een lijster. Tijdens de balts, een onvergetelijk schouwspel, herkent men het dier nauwelijks! Op zijn rug heeft hij een reusachtige waaijer van meer dan 100 veren, die van een tot twee dm lang zijn. Zij bedekken de rug als een zwarte, fluwelen cape. Zodra de vogel gaat baltsen, worden deze veren alle opgezeten en doen dan denken aan „een reusachtige hoofdtooi van een Indiaan”. Er is een aantal ondersoorten, waarbij vooral de staartlengte een rol speelt. (Ik heb deze vogels op de Vogelkop (Nieuw-Guinea) gezien, maar ik zou niet weten welke subspecies het was.)

Geslacht: *Parotia*

Het geslacht *Parotia*, de straalparadijsvogels, telt vier vertegenwoordigers, die men alle moet zoeken op Nieuw-Guinea. De zesstralen paradijsvogel (*Parotia sefilata*), die ook wel goudborst paradijsvogel wordt genoemd, leeft op hoogten variërend van 1200 tot 2000 meter. De hoofdkleur is zwart, met een fraaie, blauwe glans, het voorhoofd, dat een driehoek vormt met de basis over de kruin en de top in de richting van de snavel, is wit. Verder loopt over de achterhals een metaalglanzende vlek, die bestaat uit blauwe maar vooral groene veren. Borst en keel zijn bedekt met een onvoorstelbaar fraal schild, dat bij de balts een grote rol speelt. (De vlek op het achterhoofd beschrijft Wallace als: „... een brede, achterwaarts gebogen band van veren, wier gloed onbeschrijflijk is en eer aan de fonkeling van

Man prachtparadijsvogel

smaragd en topaas dan aan de kleuren van organische wezens doet denken”). De roep klinkt ongeveer als „gwaad - gwaad - gwaad”, maar het kan ook zijn dat hij uitdrukking wil geven aan boosheid: „kwaad - kwaad - kwaad”. Lawes' (zesstralen) paradijsvogel (*Parotia lawesii*) houdt, evenals de vorige soort, van het nemen van een stofbad. De balts wordt op de grond uitgevoerd. Het mannetje maakt de dansvloer vrij van takken, twijgen, bladeren en andere „ongerechtigheden”, waarop hij zich volledig wijdt aan de dans. De twee resterende soorten zijn koningin Carola's paradijsvogel (*Parotia carolae*) en Wahnes' (zesstralen) paradijsvogel (*Parotia wahnesi*). Waarschijnlijk heeft u zich afgevraagd waarom men deze vogels met zesstralen-paradijsvogels betitelt. Ze hebben alle zes (aan weerszijden drie) draadvormige veren met kale schachten, die uit de achterkop komen. Aan het eind bevindt zich een kleine vlag. Deze „stralen” kunnen tijdens de balts in verschillende richtingen gehouden worden.

Geslacht: *Pteridophora*

De enige vertegenwoordiger van dit geslacht is de wimpeldrager (*Pteridophora alberti*), een van de zeldzaamste paradijsvogels.

Hij is aangetroffen in het westen van Nieuw-Guinea. Het allermerkwaardigste aan deze vogels zijn twee sierveren, aan elke kant van de kop een. Deze veren ontspringen uit een verhoging en verdikking achter het oog en zijn niet gevormd als gewone veren, want elke veer bestaat uit een draadachtige, geelbruine schacht. Aan de binnenzijde van deze schacht ontbreekt de vlag geheel, maar de buitenzijde is

over de gehele lengte bezet met plaatjes van verschillende grootte, die als email glinsteren en op de bovenzijde heblauw zijn; in het midden is de kleur melkwit, naar de kanten donkerder wordend, terwijl ze aan de onderkant donkerbruin zijn. De vogel zelf is maar 21 cm lang, maar deze zonderlinge sierveren bereiken een lengte van circa 40 cm. (J. Hendrik van Balen: „De Dierenwereld van Insulinde“.)

Geslacht: Cicinnurus

Een van de bekendste maar tevens fraaiste paradijsvogels is de koningsparadijsvogel (**Cicinnurus regius**), de enige soort (met verscheidene ondersoorten) van dit geslacht. De onderzijde is wit, de flankveren zijn groenachtig; de vogel kan deze als een waaijer openen. De kop en de bovenkant van het lichaam zijn scharlakenrood. Dit rood wordt op de borst van het wit gescheiden door een gele en groene band. Aan de staart bevinden zich twee zeer lange staartdraden, die aan het uiteinde groene opgerolde vlaggetjes hebben. Het vrouwtje is de soberheid zelf. Ze is grotendeels bruin en het is haast niet te geloven dat zij de eega van zo'n verblindende schoonheid is. De grootte komt overeen met die van onze spreeuw. Naar verluidt, consumeert deze „koning“ naast steenvruchten ook wel eens vogeleieren en -jongen. Hij komt voor op Nieuw-Guinea en de omliggende eilanden. In 1883 publiceerde Musschenbroek het volgende: „Van geen enkele vogel worden zulke grote hoeveelheden huiden aangevoerd als van deze, zó zelfs dat ze veel bij kodi (20 stuks) worden verkocht. Dergelijke kodi gaan dan meest voor f 22,- tot f 34,- van de hand. Men ziet die massa's huiden van die zo bij uitnemendheid lieflijke, vrolijke en zachte vogelsoort niet zonder leedwezen bij de opkopers opgestapeld liggen.“

Geslacht: Diphylloides

Twee soorten telt dit geslacht, namelijk de republikeinse paradijsvogel (**Diphylloides respublica**) en de pracht- of goudgekraagde paradijsvogel (**Diphylloides magnificus**). Deze vogels hebben ook de gewoonte om een „dansvloer“ vrij te maken van takken, bladeren en dergelijke. Een groot deel van de dag houden ze zich daar op en laten voortdurend een harde, doordringende roep horen. Het vrouwtje komt af en toe even „ter plekke“ om te paren en heeft daarna alleen de zorg voor nestbouw, broeden en het grootbrengen van de jongen. Deze vogels zijn zó kleurrijk, dat het een droge opsomming zou worden al die tinten en ornamenten te beschrijven. Eén uitzondering: de bovenkop van de „republikein“, ook wel Wilson's paradijsvogel genoemd, is naakt „Prachtige“ Paradijsvogel in baltshouding

Salvadori's Paradijsvogel

en verdeeld in een zestal vakken, die door zwarte veerstrepen doorsneden worden. Deze veren glanzen en kunnen overeind worden gezet. (Om de diverse paradijsvogels in al hun pracht te bewonderen, raad ik u aan het boek van Rutgers „Vogels van Nieuw-Guinea“ er eens op na te slaan.)

Geslacht: Paradisaea

Tot dit geslacht worden zeven soorten en talloze ondersoorten gerekend. Ook deze vogels zijn getooid met prachtige pluimen en andere versieringen. Bekend zijn de kleine paradijsvogel (**Paradisaea minor**), de grote paradijsvogel (**Paradisaea apoda**), de rode paradijsvogel (**Paradisaea rubra**), de goldie's paradijsvogel (**Paradisaea decora**), die ook wel grijsborstparadijsvogel wordt genoemd, de blauwe paradijsvogel (**Paradisaea rudolphi**), de Wilhelms paradijsvogel (**Paradisaea guilielmi**) en de Raggi's paradijsvogel (**Paradisaea raggiana**). Ook over deze soorten is heel veel te vertellen, maar het lijkt me beter er nu maar een punt achter te zetten. Wilt u meer weten van een bepaalde soort of ondersoort, dan kunt u dit te allen tijde vragen via de redactie. **Wilt u paradijsvogels zien in levenden lijve, begeef u dan naar de diergaarde „Blijdorp“.** Met een pietsie geluk kunt u ze daar zelfs zien baltsen!

ysel

De

moeilijk te missen tijdens de kweek...

Als jonge vogels voorspoedig moeten groeien, dan is het noodzakelijk, dat de juiste voedingsgrondstoffen daarvoor aanwezig zijn. Naast het zaadmengsel als basisvoeding hoort Cédé eivoer dagelijks aan uw kweekvogels verstrekt te worden.

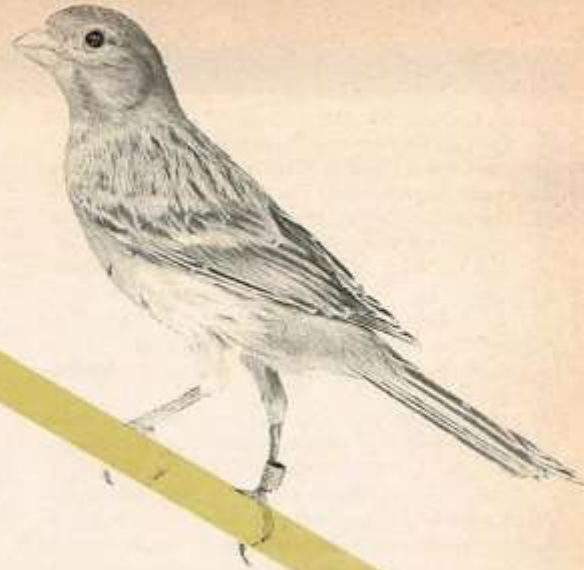
De controle van al onze producten hebben we in handen gelegd van Dawe's Laboratories, Chicago U.S.A., St. Niklaas, België.

Cédé vogelvoeders

Tilburg, Langestraat 104, Tel: 013-423156

ysel

De

1

KLEUR-KANARIE

H. J. Veerkamp

Dit is het eerste artikel van een serie van ca. 25 hooggekwalificeerde artikelen, die voor een deel reeds zijn geplaatst in de jaargangen 1968 en 1969.

De grote aanwas van nieuwe leden en de huidige ontwikkelingen in de kanariefok rechtvaardigen deze herhaling.

De redactie

Zodra we gaan praten over formules en de daarbij behorende lettersymbolen voor de verschillende kleuren, wordt het voor velen Latijn.

Al te gauw is men geneigd om te zeggen: Dit is geen kost voor mij, dat leer ik nooit.

Inderdaad, als men alles tegelijk wil weten, hiermede bedoel ik gecompliceerde formules direct begrijpen, zonder dat we daarvan de sleutel kennen, ja, dan is het bijna niet mogelijk. We zullen dan ook stap voor stap de zaak moeten bespreken. De gegeven leerstof zullen we in ons op moeten nemen door te lezen en te herlezen. Op deze manier kunnen we ons de stof eigen maken.

Is het dan noodzakelijk om de erfelijkheid te kennen om goede t.t.-vogels te fokken? Noodzakelijk is dit niet, zonder enig begrip van de erfelijke gedragingen lukt het ook wel om t.t.-

vogels te voorschijn te brengen. Maar dit geldt alleen dan, als we een bepaalde kleur fokken. Zodra we echter met meer kleuren kweken, met combinaties van kleuren, wordt het een vrij moeilijke zaak.

Juist het hoe en het waarom zijn belangrijk. Het uitaluiten, althans het beperken van verrassingen in de vorm van minder gewenste dieren, kunnen we voorkomen door de kennis der gedragingen van de factoren, die verantwoordelijk zijn voor een bepaalde verschijningsvorm. Voor ons, kanariekwekers, komt dit praktisch altijd neer op de kleur.

Voor een goed begrip moeten we iets afweten van de elementaire grondslag der genetica (erfelijkheidsleer). Om u dit uiteen te zetten moet ik mij beperken, het zou te veel tijd en te veel van ons maandblad in beslag nemen, als we  l te uitgebreid te werk zouden gaan. Ik zal dan ook een geresumeerd beeld geven, doch zó, dat we enig inzicht krijgen in deze materie.

De vorm van alle leven vindt zijn beginset in de cel.

De cel wordt wel genoemd de primitieve levensvorm. Het groeiproces van mens, dier en plant is te danken aan vermeerdering van de begincel, van waaruit het leven ontsproten is. Cellen vermeerderen zich door **deling**. Door insnoering van de cel, de moedercel, ontstaan twee dochtercellen. De twee dochtercellen worden op hun beurt weer rijp en delen zich dan weer opnieuw. Steeds herhaalt zich de geschied

denis, met als resultaat groei van het wezen. Onnoembare getallen van cellen zijn nodig om een nieuw, levensvatbaar individu te vormen. Voor alle functies, die dit leven nodig heeft, worden cellen gevormd, weefselcellen, hersencellen, botcellen etc.

Een cel kunnen we ons voorstellen als een micronisch klein bolletje. Dit bolletje bestaat uit een celwand. Het centrale punt in de cel is de **celkern**. De kern is omgeven door een viës en drijft in een vloeistofachtige stof, **protoplasma** genaamd.

In de kern bevinden zich de kernlissen (**chromosomen**). De chromosomen zijn de dragers van de erfelijke eigenschappen. De chromosomen op hun beurt drijven in het cytoplasma. Hierbij zij opgemerkt dat men niet altijd verschil maakt tussen protoplasma en cytoplasma en men zonder meer spreekt van protoplasma. De chromosomen zijn in paren aanwezig, we spreken dan ook van **chromosomenparen**. We hebben dus steeds twee chromosomen die elkaars partner zijn.

Het chromosomenbezit is niet bij elk wezen hetzelfde. Sinds kort weten we dat de kanarie **18 chromosomen** bezit of zoals we zeggen **9 paar**.

Op de chromosomen bevinden zich de **genen**, dit zijn de erfelijke factoren. Steeds bevinden zich op een chromosomenpaar twee zelfde factoren tegenover elkaar. De erfelijke factoren, iedere kleurkanariekeker heeft er zijn moed vol van, zijn voor ons belangrijk en dan speciaal de factoren die betrekking hebben op het kleurbeeld van de kanarie. Misschien bevinden zich op de chromosomen wel duizenden factoren, maar juist de kleurbepalende zijn de factoren waarmee wij werken.

Voortplantingscellen

Tot de voornaamste functie van alles wat leeft en groeit behoort de voortplanting van de soort. Zo zijn er de voortplantingscellen, deze noemen we de **gameten**.

Een gameet is een cel met het halve bezit aan chromosomen. In plaats van de negen paar, bij onze kanarie, bevat zij 9 enkelingen. Voordat de celdeling is voltooid, heeft dit proces van deling zich in verschillende fasen afgespeeld. De laatste fase van de voortplantingscel, de

zaadcel van de man en de eicel van de pop, ontwikkelt zich zodanig, dat deze slechts één chromosoom ontvangt van het chromosomenpaar.

Komen nu tijdens de bevruchting, de eenwording, de mannelijke gameet met de vrouwelijke gameet tezamen, dan ontstaat er een nieuwe cel. De nieuwe cel, de **kiemcel**, bestaat dan weer uit volledige chromosomenparen. De helft van ma en de helft van pa. Dit is echter tot op zekere hoogte. Want moeders deel, de popgameet, kan verschillen van vaders deel, de mangameet. Dit verschil zit namelijk in het geslachtsbepalende chromosoom. De geslachtschromosomen worden aangeduid met letters, namelijk **x** en **y**. De **x-chromosomen** en het **y-chromosoom** bepalen het primaire geslachtskenmerk.

Een mannelijke vogel bezit **2 x-chromosomen** en die vormen tezamen een paar. De vrouwelijke vogel bezit **één x-chromosoom** en **één y-chromosoom** en die vormen ook een paar. Het **y-chromosoom** noemt men wel een loos chromosoom, een betere uitdrukking is onparig partner. Men neemt namelijk aan, dat er zich op het y-chromosoom geen factoren bevinden. De vogels en de vlinders vormen eigenlijk een uitzondering, bij de mens en de zoogdieren is de man **x y** en de vrouw **x x**. En bij de mens heeft men de aanwezigheid van factoren geconstateerd op het y-chromosoom. Bij de vogels is dus **x x** de man en **x y** de pop.

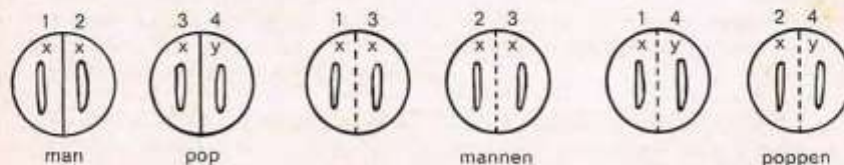
Ter onderscheiding van de geslachtschromosomen worden de andere chromosomen **autosome chromosomen** genoemd. Autosome = tot het lichaam zelf behorende.

In formulevorm schrijven we als volgt de geslachten op

$$\frac{x}{x} \text{ man} \quad \frac{x}{y} \text{ pop.}$$

Tijdens de bevruchting zijn er twee mogelijkheden, de mannelijke gameet verbindt zich met de vrouwelijke gameet waarop **x** zetelt, dan wordt het dus een man (**xx**), of hij verbindt zich met de gameet waarop **y** en dan is de gameetcombinatie een pop (**xy**).

Onderstaand tekeningetje geeft u daar een inzicht van.

De x-chromosomen zijn voor ons kanariekwekers uitermate belangrijk. De pigmentkleuren e.a. berusten grotendeels op de werking van factoren, die gelegen zijn op het x-chromosoom. Dit moeten we goed onthouden. Dit houdt dus in, dat bij de man factoren, die gelegen zijn op het x-chromosoom, steeds dubbel aanwezig zijn en bij de pop in enkele vorm. De factoren, die gelegen zijn op de autosome chromosomen, zijn zowel bij de man als bij de pop dubbel aanwezig. De chromosomen bevinden zich immers steeds in paren.

De factoren, gelegen op het x-chromosoom, en de factoren, die gelegen zijn op de autosome chromosomen, hebben een verschillende verervingwijze. We spreken namelijk van **geslachtsgebonden vererving** en de **onafhankelijke vererving** der factoren.

Dit zullen we even laten rusten, totdat we aan de bespreking van de kleurfactoren toe zijn. Eerst zullen we ons de erfelijkheidstermen en het gebruik van lettersymbolen eigen moeten maken.

BLAUWE SUIKERVOGELS

E. M. Wessels

Deze vogels werden en worden nog meestal honingzuigers genoemd, wat in wezen foutief is. De echte honingzuigers zijn vogels uit Z.O.-Azië en Australië en behoren tot de familie der „Maliphagidae”. Met de Amerikaanse soorten suikervogels, waartoe de blauwe suikervogels ook behoren, hebben ze in het geheel niets te maken. Deze suikervogels, in het Engels Honeycreepers genoemd, behoren tot een familie van verschillende in een groep geplaatste vogels die o.a. de tangara's dicht benaderen. Sommige ornithologen willen deze hele groep overbrengen naar o.a. de tangara's, andere houden het op een aparte groep, waar o.a. ook toe behoren het suikerdiefje (*Coereba flaveola*) en verschillende pitpitsoorten (*Dacninae*).

Maar nu terug tot de blauwe suikervogels. Op de plaat ziet u boven de geelvleugel blauwe suikervogel, en daaronder de purperen suikervogel. De eerste soort is de meest bekende, en is afkomstig uit het midden en het noordelijk deel van Zuid-Amerika. Ze worden regelmatig geïmporteerd, zijn dan meestal op volle kleur en dan dus schitterende vogels.

Helaas gaan de mannen na verloop van tijd van kleur af en worden zoals de poppen, nl. dof grasgroen. Om ze dan weer op volle kleur terug te krijgen, is m.i. het moeilijkst bij deze soorten vogels. Ik weet wel dat sommige liefhebbers er in het geheel geen moeite mee hebben, maar ondanks de goede verzorging bij mij is het mij nog maar nau-

welijks gelukt ze weer vol op kleur te krijgen. Zo zijn ze praktisch weer mooi blauw, of de eerste groene veertjes komen alweer door, en het mooie, strakke blauw is weer verdwenen.

Als showvogels op de t.t. doen ze het meestal ook prima, alhoewel ik erbij moet zeggen dat men zich niet te veel moet laten beïnvloeden door deze mooie blauwe kleur; om ze hoog in de punten te krijgen, is er heel wat voor nodig.

In de natuur leven ze in kleine groepjes bij voorkeur samen met kleine tangarasoorten en voeden zich met allerlei vruchten en bessen, maar ook met kleine insecten en nectar uit de bloemen.

In kool of voliëre moet men hun menu hierbij aanpassen. Een ruime sortering fruit, een goed unverseelvoer en een nectardrank (die op verschillende wijze te bereiden is) zijn noodzakelijk voor hun onderhoud.

's Zomers kunnen ze in de buitenvoliëre gehouden worden, wat hun zeker ten goede zal komen, 's winters moeten ze binnen matig warm gehouden worden, alhoewel er wel liefhebbers zijn die ze ook 's winters in de buitenvoliëre houden, en zelfs met prima resultaat.

Er zijn reeds meerdere gevallen van broedresultaten bekend, o.a. in Engeland, Amerika, Duitsland enz. Wanneer lezen we in „Onze Vogels“ van het eerste resultaat in Nederland?

De onderste vogel, de purperen sulkevogel, komt veel minder voor dan de eerst besproken soort.

De purperen kleur op de plaat is m.i. wel wat te overdreven voorgesteld, in werkelijkheid is de kleur veel blauwer. Deze soort komt niet voor in Midden-Amerika, in tegenstelling tot een derde, hier niet afgebeelde soort, nl. de geelpootsuikervogel, die

zowel in Midden- als in Zuid-Amerika voorkomt. Het is nog maar de vraag of deze geelpoot wel een aparte soort is, of dat het een ondersoort is van de purperen.

De popjes van beide soorten lijken ook zeer veel op elkaar, van boven grasgroen en van onderen geelbruin gestreept.

Wat verzorging betreft, zijn de laatste soorten volkomen gelijk aan de blauwe geelvleugel, hoewel ze toch wat minder sterk zijn dan deze soort. Al deze soorten bouwen een open, komvormig nest en leggen meestal maar 2 eieren, die \pm 12 dagen bebroed worden. Tot de jongen er zijn, is de man weinig actief, daarna helpt hij ijverig mee aan het grootbrengen van de jongen.

Een echte liefhebber van insecten- en vruchten-etende vogels zal aan deze soort vogels veel genoeg beleven, vooral het weer op kleur brengen van de mannen is een zeer aantrekkelijk aspect bij deze vogels.

Geraadpleegde lit.

Field Guide to the Birds of Mexico and C. America (L. Davis), A Guide to the Birds of S. America (Meyer de Schauensee), Vogels der Wereld (Austin jr.).

ZONLICHT
UIT UW STOPKONTAKT
DAT IS ...
TRUE-LITE
voor gelukkige vogels

De enige – gepatenteerde – buislamp met het volledige zonnenspectrum incl. het heilzame ultra-violet. Onontbeerlijk voor de vitaliteit van Uw vogels. TRUE-LITE past in normale balkarmaturen van 15, 20, 30 en 40 W.

Vraag inlichtingen bij de dierenhandel of de importeur:
HARTEVELD HOOS & HEIJERMANS B.V.
Mäthenesserlaan 299 - Rotterdam - Tel. (010) 23 58 35

DE EUROPESE KANARIE

door: Picus

De Europese kanarie (*Serinus serinus*) kan sedert 1922 gerekend worden tot onze schaarse broedvogels. Wat inhoudt dat het aantal broedparen schommelt tussen 50 en 250. Volgens de „Avifauna van Nederland” zijn ze het meest algemeen in Zuid-Limburg en Overijssel, hoewel ze sedert 1951 ook broeden in de omgeving van Haarlem. Het vogeltje, dat u op het kleurenplaatje zo parmantig zit aan te kijken, is een vrouwtje. Het mannetje heeft namelijk een helder geel voorhoofd, een dito gekleurde wenkbrauwstreep, die opvallender is dan bij „madame”, en een zwavelgele keel en borst. Beide hebben echter – en dat kunt u op de afbeelding niet zien – een helder gele stuit. Jonge, onvolwassen vogels hebben deze niet en ook zijn ze meer gestreept.

De Europese kanarie heeft zich pas in de loop van de negentiende eeuw naar het noordoosten uitgebreid. Zoals reeds gezegd, werd het broeden van deze vogel in ons land voor het eerst vastgesteld in Limburg in 1922. Een jaar of negen later werd een nest ontdekt in Oldenburg in Duitsland. In 1938 kwam deze kanarie voor in Letland, in 1942 in Zuid-Zweden, in 1948 op de Deense eilanden en in 1956 aan de Franse Kanaalkust. (Deze gegevens zijn ontleend aan de befaamde „Atlas van de Europese Vogels” door prof. dr. K. H. Voous.) In de landen rondom de Middellandse Zee is de Europese kanarie een heel gewone verschijning, iets dat allerm minst gezegd kan worden van Midden-Europa; daar is het nog altijd „mondjesmaat”. In de „Encyclopedie voor de Vogelliefhebber” van Rutgers wordt de wilde kanarie aangeduid met *Serinus canaria canaria* en de Europese kanarie met *Serinus canaria serinus*, waarmee gezegd wil zijn dat beide tot een en dezelfde soort horen. Prof. Voous zegt echter: „Het is niet waarschijnlijk dat de kanariesoort van de Canarische Eilanden en de Kaapverdische Eilanden (*Serinus canaria*) tot dezelfde soort behoort. Prof. E. Stresemann en dr. Helge Volzoc hebben op de onvoldoende bewijsgrond voor deze tot voor korte tijd algemeen gebruikelijke samenvoeging van soorten gewezen. De Canarische kanarie vertoont

waarschijnlijk samenhang met verscheidene andere Afrikaanse kanariesoorten.” De Europese kanarie is dan ook niet de stamvader van onze gedomesticeerde kanarie, maar de wilde kanarie.

Namen

De Europese kanarie wordt op sommige plaatsen in ons land ook wel betiteld met **geel sijsje**, **zeesijs** en **IJslandse sijs**. (Hoe men aan die benaming komt, is mij een raadsel! De vogel komt immers uit zuidelijker oorden, en is op IJsland in het geheel niet bekend.) In Limburg spreekt men van **kanariesieske** en in Friesland heet deze kleine vinkachtige **wylde kanarje**, **wylde kanarjefûgel** en **giel syske**. De Latijnse naam *Serinus serinus* is een latinisering, een verlatijnsing van het Franse „serin”. (In het Engels heet hij eveneens serin.)

Volgens het boekwerk „Beteekenis en Etymologie van de wetenschappelijke namen der Nederlandsche Vogels” betekent dit „serin” feitelijk „sijsje”. De Engelse encyclopedie „Birds of the World” laat echter een ander geluid horen. Zij beweert dat zowel „serinus” als het Engelse „serin” is afgeleid van het Franse „sirene”, u weet wel, het demonische wezen, half vrouw, half vogel (in de latere kunst half vrouw, half vis), dat de voorbijvarenden door haar betoverend gezang zocht te lokken en te doden. (Vandaar het gezegde „Zij zingt als een sirene”.) Maar heus, zó mooi zingt de Europese kanarie niet, hoewel het best de moeite van het beluisteren waard is. Wijlen dr. Jac. P. Thijssse schrijft in „Het Vogeljaar”: „In Wenen, waar ze heel talrijk zijn, heb ik er veel naar staan luisteren: een nogal hoog en schrill liedje, dat mij deed denken aan glasscheren, waarin geroerd wordt met een ijzeren staaf. Een heel ongelukkige vergelijking.” Het is verdraaid moeilijk om een zang juist weer te geven. De een hoort het zus, de andere zo. Als we nu eens zeggen: een zilveren klingelbelletje met af en toe trillertjes als van een kanarie, dan zijn we, dacht ik, op de goede weg. De angstroep is zo iets als een vragend „tsoewiet” en verder zijn er nog de roepen „tk-tk-tk”, „tsjit-tsjt-tsjt”, een snel herhaald „twie-

twie-twie" en, zoals de „Vogelgids" zegt, „een parelend ierrr". Vaak hoort men de roep „girliets", waaraan de vogel zijn Duitse naam dankt. De zang wordt voorgedragen door het mannetje, zittend in de top van een boom of struik of op een telegraafdraad. Ons vriendje zingt het hele jaar door, zelfs in zijn winterkwartieren in Afrika. Het „rustigst" zijn ze in de maanden augustus tot november.

De voorjaars trek zet eind maart in (de vroegste datum is 12 maart 1944 (Maastricht)) en duurt tot eind mei. Dan houden de mannetjes boven hun territoria de typische baltsvluchten, die wel iets weg hebben van de dwarrelende vlucht van een vlinder. Ook

cirkelen ze wel rond met langzaam slaande wiekjes. De gewone vlucht is het „deinen", dat we ook kennen van andere vinkachtigen.

De toekomstige kinderkamer wordt uitsluitend door het vrouwtje gebouwd. Deze is uiterst lastig te vinden, want moeder kanarie weet hem prachtig te verbergen in allerlei soorten bomen en bosjes, op hoogten die variëren van anderhalve tot zes meter. Vaak bevindt het nest zich vrij ver van de stam verwijderd, maar ook wel in een takvork. Is het nest eenmaal gereed, dan is het een kunstig bouwseltje van stengelstjes, mos, korstmoss en worteldraden, die ineengeweven worden door middel van spinrag, terwijl de eigenlijke broedkom dik wordt gevoerd met haar en soms een paar veertjes. Er worden drie tot vijf – meestal vier – eitjes gelegd, die bleek blauw getint zijn met roestrode vlekjes; deze staan het dichtst bijeen aan het dikke eind. Tevens treft men op sommige exemplaren enkele zwartbruine stipjes en lijntjes aan. Het broeden, dat ongeveer dertien dagen duurt, geschiedt voornamelijk door het vrouwtje, terwijl haar echtgenoot haar bij tijd en wijle van voedsel voorziet. De jongen vliegen uit na ongeveer veertien dagen, waarop doorgaans – althans in Zuid-Europa – een tweede broedsel volgt. Zodra de herfst zijn intrede doet, maken onze broedvogels en die uit andere noordelijke streken zich op om de broedgebieden op te zoeken. Deze liggen rondom de Middellandse Zee. De najaars trek duurt tot in december. Er is hier te lande zelfs een aantal overwinteringsgevallen bekend.

Het voedsel van de Europese kanarie bestaat uit diverse onkruid- en graszaden, die van de grond worden opgepikt. Ook komt het echter voor dat ze gaan „snoepen" van bloem- en bladknoppen.

Waarschuwing: de Europese kanarie wordt niet genoemd in artikel 2 van de jachtwet en ook wordt hij niet genoemd als kooivogel. Dit impliceert dat hij in Nederland niet in een kooi, vitrine of voliëre aanwezig mag zijn!

Wij hebben regelmatig in voorraad

DUIZENDEN TROPISCHE VOGELS

o.a. Bullbulbs, Drongo's, Pitta's, Baardvogels, Saffraanvinken, Toekans, Toekanettes, Spreeuwen, Tangara's, Rallen, Dayallijsters, Damalijsters, Bladvogels, Schamallijsters, Irenebullbulbs, Wielewalen, Ind. scharrelaars, Gaaien, Wida's, Duifjes, Kwartels, Ara's, Papegaaien; tevens Wolapen, Marmosetjes, Neusbeertjes.

HARLINGER VOGELHUIS

Helligeweg 17 - Harlingen - Tel. (05178) 3675, b.g.g. 5134

Wederverkopers vraagt prijslijst!

VOGELVRIENDEN

Verwarm uw vogels in de komende winter met een A.E.G.-Ruimteverwarmer. Met ingebouwde thermostaat en controlelamp. Regelbaar van 5° - 35° C.

Zeer voordelig in gebruik.

Zeer klein van afmetingen.

Zeer laag in prijs (slechts f 53,-).

Schriftelijke garantie.

VERSTEEG's Dibevo-Specialzaak, BARNEVELD. Jan van Schaffelaarstraat 57. Tel. 03420 - 2544.

404

INSECTICIDE

doodt insecten
ONSCHADELIJK / GIFVRIJ

P. C. Paulus

Foto: Vandevijver

EEN GRANAATJE ALS EEN PALET

Een soort die niet zo dikwijls wordt ingevoerd uit hun land van oorsprong Zuid- en Centraal-Afrika.

In Zuid-Afrika, waar ze het meeste vóorkomen, worden ze „koningsblouwsijssie” genoemd, bij ons zijn ze bekend onder de naam granaatastrilde.

Omdat ze in de broedtijd maar met enkele paren tezamen leven in gezelschap van andere astrildes, zoals het blauwfazantje e.d., is de import niet zo groot, waar natuurlijk tegenover staat dat de aanschafprijs wel aan de hoge kant is.

Het is een vogel die nog al wat eisen stelt aan de verzorging en het voedsel dat we ter beschikking stellen.

Van oorsprong zijn het specifieke zaadeters, maar het is net zoals met alle andere astrildes, een portie insecten vormt een welkome noodzakelijke aanvulling voor ze.

Volgens de veldwaarnemingen bakenen ze in de broedtijd een bepaalde biotoop af. Er wordt geen enkele andere granaatastrilde in dat gebied toegelaten.

Overigens leveren ze geen problemen op met andere vogels in hun nabijheid. De uitgevlogen jongen vormen wel grote vluchten en blijven bij elkaar tot de volgende broedperiode aanbreekt.

Omdat ze als leefgebied hoofdzakelijk in de grasvlaktes vertoeven, met wat lage bomen en struikgewas, bouwen ze kegelvormige nesten met een insluipgang, die in de meeste

gevallen goed verborgen zitten en ze dus vrijwaren tegen degenen die het op hun nesten gemunt hebben.

De tijd om ze aan te schaffen is in het voorjaar. Ten eerste heeft men dan een uitgekleurd koppel en meestal jonge vogels. Aangezien het een teer soort is, verdient het aanbeveling om ze niet ineens buiten te doen maar langzamerhand aan ons grillige klimaat te wennen. Geef ze ook in ruime mate onkruidzaden en insecten, die hebben ze nodig. Bij mij in de volière duurde het 2 jaar voor ze aanstalten maakten om een nestje te gaan bouwen.

Zoals ik al schreef wordt dit zo verborgen mogelijk aangebracht. In mijn geval in een Thuja. Alleen ben ik altijd vreselijk nieuwsgierig en ik wilde ook erg graag een foto van het nestje hebben.

Hartstikke fout, de hele boel werd prompt in de steek gelaten en dan maar wéér wachten. Hetzelfde jaar deden ze niets meer. Nu is het zo, dat in de winter extra verwarming en verlichting alleen niet voldoende zijn. Tegen de tijd dat ze willen gaan broeden moeten ze enorm veel insecten krijgen.

Zelfs gedroogde insecten uit een pakje, door het universeelvoer gemengd, worden dan geaccepteerd.

Een stukje vlees opgehangen in de volière, in een stukje gaas, trekt veel bromvliegen aan en ook deze vinden een gretig onthaal.

Toen ik merkte dat ze weer gingen nestelen heb ik de hele toestand maar met rust gelaten. Zoals ik heb kunnen constateren, zit het popje de gehele dag op het nest, en duurt de broedtijd ongeveer 12 dagen.

Gelukkig vloog er na 3 weken een jong uit, dat door beide ouders werd gevoerd en dat sprekend op het popje lijkt. Bij het minste of geringste alarm duikt de hele familie het groen in.

In hoofdzaak werden er in het begin verse onkruidzaden en wat kleinere insecten gevoerd, en het is toch wel een zorg minder als je na enkele weken het jong aan de zaadbak ziet zitten.

Bij dit eerste geslaagde nestje bleef het. Er lagen nog wel 2 eitjes in maar die waren afgestorven.

Het duurt wel 4 maanden eer het jong op kleur is. Het is een juweeltje om te zien, al die fijne pasteltinten, net als op een schilderspalet. Alleen, geen vogel voor iemand die nog niet veel ervaring heeft met het fokken van astrildes. Ten eerste de prijs en ten tweede de voeding.

Uw vogels hebben aan Sluis Ei-Krachtvoer meer dan genoeg.

De moderne voedingsleer toont aan dat de overgang op speciale produkten - zoals opkvoerver - tijdelijk konditie-verlies bij uw vogels veroorzaakt.

Juist aan het begin van de kweekperiode waarin veel van uw vogels wordt gevraagd (nest maken, eieren leggen, broeden enz.) mag dat niet voorkomen. Een optimale kweekconditie van uw vogels betekent meer eieren en meer jongen van betere kwaliteit.

Objektief is vastgesteld dat kweekresultaten aanzienlijk verbeteren als het hele jaar door Sluis Ei-Krachtvoer wordt gebruikt.

Sluis Ei-Krachtvoer is weliswaar wat duurder dan andere

produkten. Maar daar staat heel wat tegenover.

- Sluis Ei-Krachtvoer is:
1. altijd konstant van samenstelling,
 2. altijd vers door de nieuwe verpakking,
 3. zeer licht verteerbaar,
 4. verkrijgbaar in verpakking van o.a. 1 kg.
 5. verrijkt met groente,
 6. compleet kracht- en opkvoerver.
- Neem de proef eens en let op de resultaten.

Sluis

Sluis vervangt de natuur.

seel

De

BASTAARDERING MET DE JAPANSE MEEUW

foto's Horst Müller

door W. Beckmann

Gedurende de wereldtentoonstelling te Rotterdam heb ik menig uur gediscussieerd met mijn Engelse collega's keurmeester, en daar ik uit ondervinding weet dat een Engelsman uit beleefdheid voor zijn gasten zich meestal onthoudt kritiek te leveren op wat bij zijn gastheren gebeurt, verzocht ik hen iets minder beleefd te zijn en eens openlijk voor hun mening uit te komen. Het ging er bij mij hoofdzakelijk om hún mening te horen over de hier door ons gekweekte vogels, en dan wel in hoofdzaak de zebra-vinken en de Japanse meeuwen. Over de zebra-vink waren de heren Engelse keurmeesters het onderling wel eens, zij vonden nl. de kwaliteit van de door ons gekweekte zebra-vinken beter dan in Engeland, ook qua postuur en type, maar toen we bij de Japanse meeuwen kwamen, brak de hel pas goed los. Als voorbeeld nam ik de heren mee naar de kleine inzending Japanse meeuwen uit Engeland, prachtig van type, maar qua kleur en tekening lagen ze op ons zo'n tien jaar achter. Dat mocht ik zeggen, want we zouden geen blad voor de mond nemen.

Dhr. Draper zei, vrij vertaald: „Man, dat zijn geen Japanse meeuwen meer, jullie hebben een heel nieuwe vogel gecreëerd.“ Ik gaf hem geen gelijk, maar het deed me toch echt goed dat we inderdaad zoveel aan de meeuw gesleuteld hebben dat we het type geheel hebben behouden maar hem een nieuw pakje hebben aangetrokken. Ik had echter ook nog iets anders achter de hand, nl. onze prachtige bonten, als voorbeeld van wat bereikt kan worden zonder bastaardering. We kunnen welhaast zeggen dat deze vogels een produkt van dhr. Rook zijn. Hoewel dhr. Rook het niet met mij eens is, ben ik er persoonlijk van overtuigd dat we op den duur ook andere bontpatronen kunnen vastleggen, wat alleen maar een verrijking kan zijn! Aan het einde van deze serie hoop ik met houdbare argumenten daarop terug te komen.

Om nu weer op de woorden van dhr. Draper terug te komen: „Jullie hebben een heel nieuwe vogel gecreëerd.“ komen we op het terrein van de bastaardkweek. Maar alvorens we ons daarin kunnen verdiepen, is het noodzakelijk alles te weten van de kleurvererving van de Japanse meeuw. We moeten van het standpunt uitgaan dat goede voorlichting vooruitloopt op kwaliteitsverbetering, iets dat de kleurkanarie en de zebra-vink ons wel hebben geleerd.

Hoewel onze kwekers over het algemeen wel weten hoe de vererving van donkerbruin t.o.v. roodbruin is, reikt hun kennis over het algemeen niet veel verder, wat niet te verwonderen is, daar tot nu toe voorlichting zogoed als geheel heeft ontbroken.

Zo langzamerhand raken steeds meer kwekers ervan overtuigd dat de kleurkennis van onze vogels gebaseerd is op de kennis van de vederstructuur.

Deze vederstructuur van de Japanse meeuw zal in deze serie dan ook een grote rol spelen. Een goede kennis van de kleurvorming in de bevedering zal u de gehele vererving duidelijker maken. Het is niet de bedoeling formules uit uw hoofd te leren, maar wel zal ik proberen u een inzicht te geven hoe de kleurvorming in de bevedering van de Japanse meeuw plaatsvindt en wat er in die bevedering verandert als een nieuwe kleurslag optreedt.

Bijna alle kleuren in de bevedering van de vogels zijn samengesteld uit diverse componenten. Door het wegvallen van één van die componenten of door een reductie daarvan verandert de samengestelde totale kleur van het vederkleed.

Door de studie van de vederstructuur hebben we de samenstelling van de totale kleur van de wildvorm kunnen vaststellen, en ook al zijn er dan nog geen kleurmutaties opgetreden, kunnen we toch voorspellen welke kleurmutaties we kunnen verwachten.

Bij de Japanse meeuw was het echter geen kwestie van voorspellen meer, daar bij deze soort de te verwachten kleurmutaties al zijn opgetreden. De kennis van de samenstellende kleuren was echter wel een grote hulp om de kleurvererving te ontraadse-len.

Bij de Japanse meeuw kennen we de volgende kleurslagen:

- a. Donkerbruin
- b. Mokka
- c. Roodbruin
- d. Grijs
- e. Geel
- f. Vuil wit
- g. Zuiver wit.

In deze opsomming heb ik geel en vuil wit apart genoemd, in de praktijk zal er weinig verschil tussen deze twee kleurnuances bestaan.

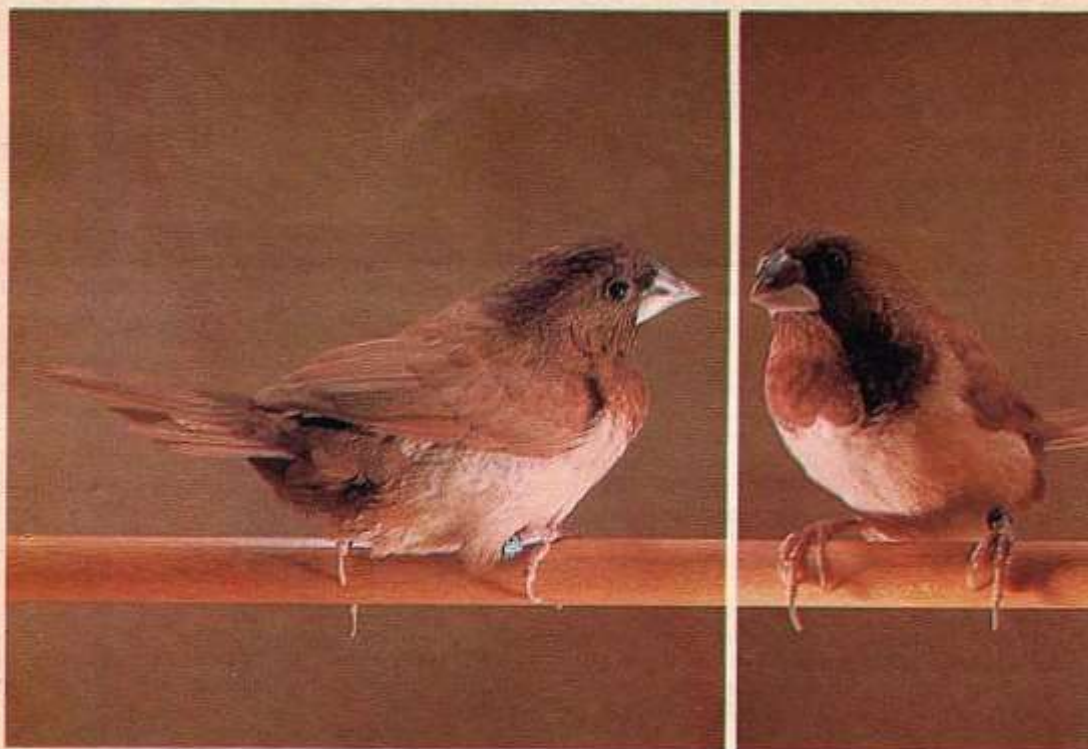
Bij de kleurbeschrijving houden we de bontvorming voorlopig buiten beschouwing, deze heeft niets met de kleurvorming te maken, noch zullen we hier een beschrijving geven van de door bastaardering met de nonnen bereikte verbeterde kleuren. Voorlopig bepalen we ons tot de zuivere meeuwkleur.

De Japanse meeuw bezit twee verschillende soorten melanine, nl. het zwarte eumelanine en het roodbruine phaeomelanine. Carotenoïde kleurstoffen komen bij de meeuw niet voor. Aan de hand van de kennis van de vederstructuur zullen we allereerst de ligging van het melanine in de bevedering beschrijven.

Donkerbruin

De schachten van de rugdekbevedering zijn kleurloos, wat de fijne, in de lengterichting van het lichaam liggende streping veroorzaakt. De baarden bevatten om hun kern 1 à 2 lagen roodbruine phaeo-

De
sel

melaninekorrels; de haakjes bevatten over hun gehele lengte zwart eumelanine. Per exemplaar kan de laag roodbruine phaeomelanine iets variëren, wat de totale kleur beïnvloedt. Deze totale kleur zien we als grauwbruin, de combinatie van de lichtroodbruine baarden en de zwarte haakjes. We kunnen wel zeggen dat in deze totale kleur het zwart van de haakjes overheerst.

Mokka

Door een mutatie wordt het zwarte eumelanine uit de haakjes tot ong. 50% gereduceerd. In de totale kleur zal dan de verhouding roodbruine baarden - gereduceerde zwarte haakjes meer naar het roodbruine overhellen, vandaar dat we de mokka-kleur krijgen. Daar de eumelaninereductie in de haakjes nogal variabel is, zal voor het kweken van de juiste mokka-kleur een strenge selectie nodig zijn.

Roodbruin

Roodbruin ontstaat door een totale verhindering van de vorming van zwart eumelanine in de haakjes. De roodbruine kleur wordt dan samengesteld door de roodbruine baarden en de kleurloze haakjes. Naarmate de concentratie roodbruine phaeomelanine in de baarden sterker is, zal ook de roodbruine totale kleur sterker zijn. Uit ervaring weten we dat de kleurdiepte van de roodbruine meeuw onderling aanzienlijk kan variëren.

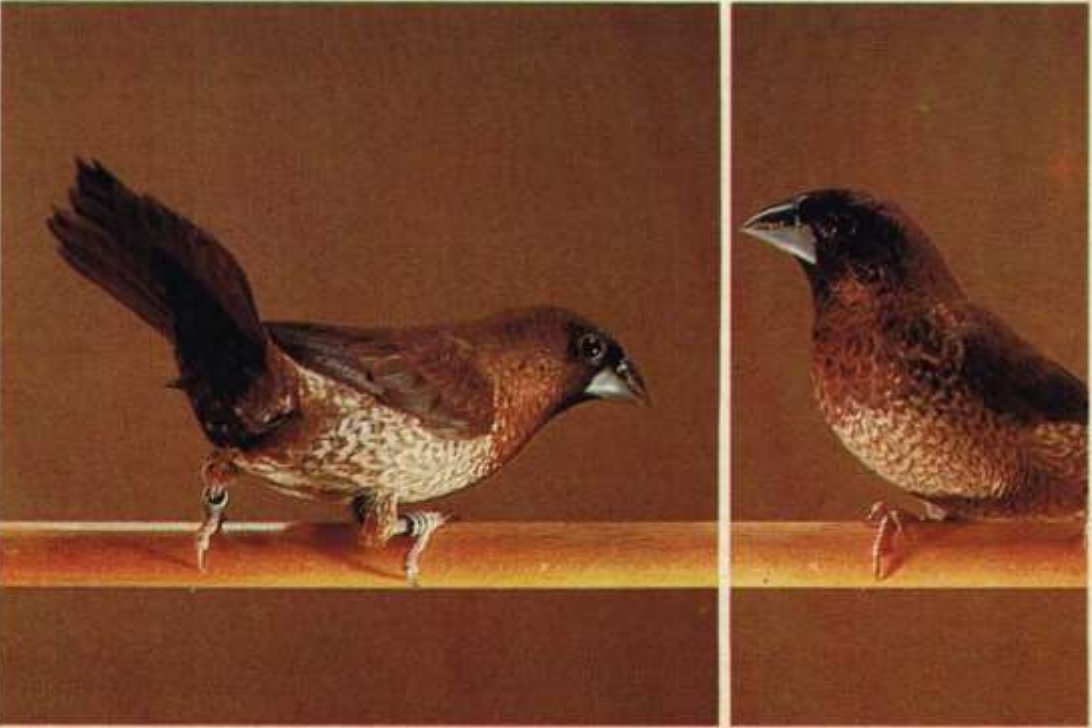
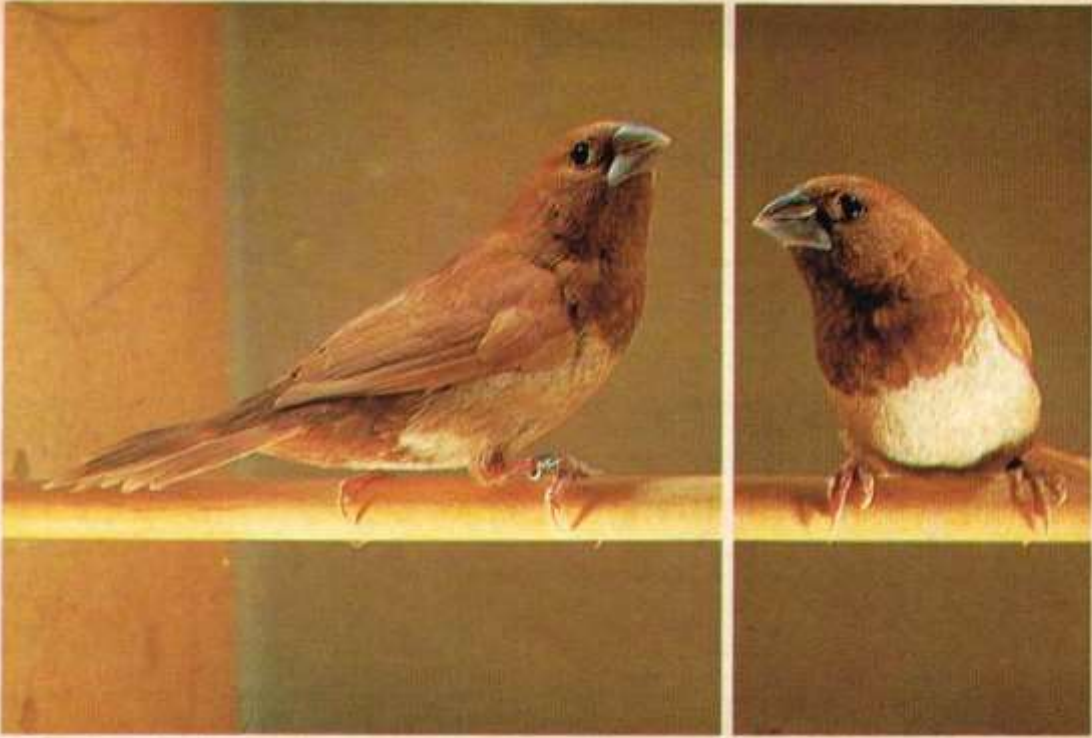
Grijs

De grijze totale kleur ontstaat door het wegvallen van het roodbruine phaeomelanine uit de baarden, de zwarte eumelaninevorming in de haakjes wordt door deze mutatie niet aangetast. De grijze kleur is dus een samenstelling van kleurloze baarden en zwarte haakjes. Maar ook hier weer zien we een aanzienlijke variatie in de verhindering van de reductie van het roodbruine melanine. Bij een zuiver grijze totale kleur zou de reductie van het roodbruine phaeomelanine totaal moeten zijn, in de bevedering van de grijze Japanse meeuw die ik tot nu toe heb onderzocht, heb ik nog geen totale reductie kunnen constateren, vandaar dat alle grijze nog min of meer een bruine gloed tonen. Eveneens kan de mokka-factor in de grijze gekweekt worden, wat de grijze kleur lichter maakt, immers de mokka-factor reduceert het zwarte eumelanine in de haakjes!

Geel

De haakjes zijn kleurloos en de baarden bevatten een gereduceerd aantal roodbruine phaeomelaninekorrels; des te sterker deze reductie, des te dunner wordt de kleur. De gele kunnen we als een gereduceerde roodbruine beschouwen.

Later zullen we zien dat de reductiefactor van het roodbruine phaeomelanine, gecombineerd met de volledige eumelaninevorming in de haakjes, de grijze Japanse meeuw geeft. In het volgende artikel komen we aan de kleurvererving toe.

use!

De /

Geen teleurstelling bij de dwergkwartels

Hans Klören

Het artikel van de heer Bruinooge betreffende de teleurstelling die hij had bij het kweken van Chinese dwergkwartels heeft mij bewogen onmiddellijk achter de schrijfmachine plaats te nemen. Kennelijk heb ik hier te maken met een liefhebber in de dop, hij doet nl. nogal wat dingen verkeerd en misschien kan ik hem van advies dienen.

Op de eerste plaats raad ik hem af om met een TOOM kwartels te kweken. De beste resultaten worden nog altijd verkregen met het paarsgewijs kweken met de Chinese dwergkwartels. Eén haan en meerdere hennen geeft wel bevruchte eitjes, maar van broeden komt weinig terecht. Mocht het echter toch zover komen dat de hennen gaan broeden dan is de kans erg groot dat de kuikens het niet redden, zeker niet als er enig verschil is in uitkomen of als er hennen bijlopen die niet broeden. Jonge kuikens immers zien de eerste uren in alles wat op de grond beweegt een moeder. Hennen die niet broeden accepteren geen kuikens met als gevolg dat de kuikens tevergeefs bij zulke hennen aankloppen, ze worden dan koud en zijn niet meer te redden.

Zijn tweede probleem betreft het doodgaan van de kuikens in de kunstmoeder. De problemen beginnen echter al in de broedmachine. Als ik u goed heb begrepen is er in het uitkomen van de eitjes een groot verschil in tijd. Dat kan worden veroorzaakt door een onregelmatige verwarming of een te lage broedtemperatuur. De beste broedtemperatuur is 101°F, met deze temperatuur zullen de kuikens na 18 dagen uitkomen. Voor het uitkomen hebben ze al contact met elkaar door de eischaal heen (de 17e dag). Het kan dan gebeuren dat enkele eitjes dan reeds zijn aangepikt, maar als echte nestvlinders komen ze nagenoeg te zelfde tijd uit. Bij gezonde kuikens een goed broedproces moet alles binnen één uur uit zijn. Alle eitjes die dan nog niet zijn aangepikt bevatten kuikens die minder vitaal zijn. Uit het ei pellen heeft dan ook geen enkele zin.

De kuikens dienen na het uitkomen overgebracht te worden in een kunstmoeder. De temperatuur van 28°C is wel juist, maar om de kuikens 24 uur in de broedmachine te laten is wel wat aan de lange kant. Ik persoonlijk verplaats ze na enkele uren al in de kunstmoeder.

Op de bodem van de kunstmoeder moet hij zeer zeker géén zand deponeren. Kleine kuikens pikken graag naar die korreltjes en weten echt nog niet of het wel of niet eetbaar is. Ze raken verstopt door het zand en zijn ten dode opgeschreven. Op de bodem van de kunstmoeder dient dan ook een lap jute gelegd te worden, of bij gebrek daaraan een oude handdoek, in ieder geval iets dat gemakkelijk vocht absorbeert.

Voeding hebben de kuikens de eerste 24 uur nog niet zo hard nodig, water echter mag niet ontbreken. Nu komt het weleens voor dat de kuikens het

water niet kunnen vinden, met een oogdruppelaar (pipet) kunnen wij die kuikens de weg wijzen. Laten wij nl. aan de pipet een druppeltje hangen dan zullen we merken dat de kuikens er als de kippen bij zijn om dat druppeltje op te pikken. Indien u dan ook eens een druppel in de drinkbak laat vallen dan zullen ook zij de weg naar de drinkbak weten te vinden.

Over het menu zou ik niet al te veel willen schrijven, daar heeft het volgens mij niet aan gelegen, hoewel levend voer eigenlijk ook niet mag ontbreken (kleine of geknipte meelwormen of miere-eitjes).

Minder problemen geeft uiteraard natuurbroed, maar toch moeten wij ook hier bepaalde zaken niet uit het oog verliezen. Kwartels broeden het liefst in een beschut plekje, indien niet aanwezig in uw vlucht is het gemakkelijk te creëren met een graspol of heidestruik. Tijdens het broeden kan de haan in dezelfde vlucht blijven. Wel is aan te raden om hem tegen het uitkomen weg te halen omdat het weleens voorkomt dat de haan de kuikens niet accepteert. Het separeren van de haan moet echter dusdanig gebeuren dat hij de kuikens met de hen wel ziet. Als de kuikens zover zijn dat ze achter de hen aanlopen is het zaak ze in het nachthok onder te brengen omdat in de buitenvlucht de kans aanwezig is dat er enkele kuikens verloren gaan. In een nachthok heeft een hen er meer kijk op en het nachthok is vrijwel altijd wat kleiner dan de vlucht.

Nu is de tijd aangebroken om de haan er weer bij te doen. U moet dit wel scherp in de gaten houden en u merkt dan al snel of de haan de kuikens accepteert of niet. Loopt hij weg voor de kleintjes dan is er niets aan de hand. Pikt hij ze echter dan moet hij weer apart worden gezet, alweer onder voorwaarde dat hij het oog op ze heeft. Na een dag moet u het dan weer proberen. Het moeten dan wel erg slechte haantjes zijn als ook zij niet door de knieën gaan voor het kleine spul!

Als de hen de zorg over de kuikens heeft hoeft u er niet voor te vrezen dat ze zand zullen eten omdat de hen de kuikens als het ware het eten aangeeft. Tot slot nog het volgende. Men beweert dat de kuikens uit de broedmachine niet tot broeden zijn te krijgen als ze volwassen zijn. Dit is beslist onjuist, verschillende proeven op dit gebied hebben aangetoond dat het weinig uitmaakt of de hen door haar moeder is grootgebracht of via een kunstmoeder volwassen is geworden. Misschien heeft degeneratie daar wel mee te maken.

K. A. Veen

SPOELWORMEN BIJ AGAPORNISSEN

In de zomer van 1972 kwam ik door aankoop in het bezit van een paartje blauwe Roseicollis.

't Was nog een jong stel, dat eigenlijk nog maar net bij de ouders weg kon.

De eerste dagen dat ik ze had, was het dan ook een hele zorg om ze te houden.

Scherpe bestudering van de eetgewoonten leerde mij dat hennep en trosgierst verre favoriet waren boven de andere zaden.

Dat was voor mij aanleiding om van dit zaad wat extra te voeren.

Na een week bleek me al, dat de extra aandacht vruchten afgeworpen had en dat het jonge span het wel zou redden.

Daarom werden van toen af geleidelijk wat meer andere zaden en brood toegevoegd, totdat ze in mijn eigen voederschema konden worden opgenomen.

Omdat ik nog niet kon beoordelen of het wel werkelijk een koppeltje was dat ik gekocht had, besloot ik na drie weken er nog 2 vogels bij te kopen.

Daarmee vergrootte ik de kans dat ik voor de verdere kweek een goed spannetje kon uitzoeken.

Deze aankoop nu stelde mij wel voor verrassingen, zoals uit het verdere verloop van mijn verhaal zal blijken.

Bij inspectie op de dag ná de aankoop van de bedoelde vogels bleek me dat er één „dik” zat.

Door puur toeval zag ik toen dat er in wat mest – kennelijk afkomstig van deze vogel – een kleine spoelworm voorkwam.

De zieke vogel werd daarop dadelijk in een broedkooi apart gezet.

Alle vogels – dus niet alleen de zieke – werden door mij toen voorzien van een wormbestrijdingsmiddel, „Appercol” genaamd. Van dit middel werden 20 druppels met één liter water vermengd.

Doordat ik onderin de kooien kranten legde, kon ik na ongeveer 5 à 6 uur al de eerste uitwerking van mijn kuur waarnemen. In de mest van alle vier (!) vogels bleken wormen voor te komen.

Mijn eerste reactie was toen om de verkoper van de vogels te waarschuwen, die mij daarvoor erg dankbaar was. Hij vertelde me, dat hij wel zijn grote parkieten, maar niet de agapornissen iets voor de wormen gaf.

Gelukkig hebben de blauwe roseicollis door tijdig ingrijpen het wormen-avontuur overleefd en zijn nu een toonbeeld van blakende gezondheid.

Droeviger verging het echter bij een later aangekochte Personata.

Deze bleek aanvankelijk goed gezond te zijn. Twee dagen na de aankoop zat ook deze weer „dik”.

Ook dit dier werd apart gezet en kreeg een dieet van brood en trosgierst.

Een symptoom van de ziekte was een dunne ontlasting.

Van de veearts kreeg ik medicijnen om de ingewanden weer op peil te brengen.

Na toediening van dit middel ging de vogel gelukkig al vlug weer wat eten.

Ik verheugde me er al in dat ook deze vogel gered zou zijn. De vreugde was echter van korte duur, toen me 's avonds bleek dat de vogel was gestorven.

Sectie wees uit, dat de personata letterlijk vol met spoelwormen bleek te zitten.

Het was verbazingwekkend voor me te zien hoe snel de vogel van een ogenschijnlijk kerngezond beest veranderde tot een niet meer te redden wezen.

Ik hoop dat bovenstaande notities voor andere houders van agapornissen een waarschuwing kunnen betekenen.

Het sprookje dat bij agapornissen geen spoelwormen voorkomen, wilde ik in ieder geval uit de wereld helpen.

Foto: Horst Müller

DE KUIFKWARTELDUIF

door: P. J. de Penning

Ook de kuifkwartelduif heeft Australië als oorspronkelijk vaderland. Ze komen daar nu nog voor in Centraal-Australië en de binnenlanden van Noord-Australië.

(Zeer nauw aan de kuifkwartelduif: *Lophophaps plumifera*, verwant, is de bruinrode *Lophophaps ferruginea* uit West- en Noordwest-Australië. Behandeling van beide soorten komt praktisch overeen).

De *L. plumifera* leeft in droge en steenachtige streken, ook wel in rotsachtig hoogland. Vrijwel overal waar spinifexgras groeit, hebben deze duiven hun biotoop. Als er maar enkele waterplasjes in de buurt zijn, kan men deze specifieke grondduif aantreffen. Die plassen gebruiken ze als drinkplaats.

Hoewel deze duiven bijzonder agressief zijn en elkaar voortdurend achternazitten, leven ze in de broedtijd toch heel sociaal.

Broeden dan in enigszins losse kolonies.

Het eerste exemplaar kwam in 1865 naar Artis. Duitsland volgde bijna 30 jaar later, nl. 1893. In hun „Hollandse” naam ziet men kuifkwartelduif. Het eerste woord behoeft geen betoog, evenmin als het laatste. Maar het woord „kwartel” wijst wel in een bepaalde richting. Hun kop namelijk, bezit evenals bij de kwartels, een wit bofje en een zwarte streep bij het oog. Ziet men ze echter lopen, gelijken ze meer op een patrijs. Lopen ook zeer snel. Graag zitten ze op een uit de bodem steken-

de steen. In de volière doet men er dan ook goed aan enkele flinke stenen neer te leggen. Omdat ze nimmer op een tak of in een struik gaan zitten, zullen ze van die stenen graag gebruik maken.

Als men ze alleen, als paartje, in de volière plaatst is het overbodig hierin zitstokken aan te brengen. Ze gebruiken ze toch niet.

Met kleine vogels zijn ze goed samen te houden. Echter niet met soortgenoten, duiven of kwartels.

Een zonnige, warme en droge volière hebben ze beslist nodig. In Australië zijn zij bewoners van warme en droge steenwoestijnen. Dus ook in „gevangenschap” hebben ze droogte en warmte nodig. De binnenvolière moet in de winter verwarmd kunnen worden. Er behoeft heus geen tropische hitte te heersen. 8-10° Celsius is reeds voldoende. Reeds vroeg in het najaar ontsteekt men de verwarming.

Goodwin, die in Australië deze duiven bestudeerde, heeft opgemerkt dat de kuifkwartelduiven de mens tot vrij dichtbij lieten naderen, zolang de mens maar onder de duiven bleef, dus van beneden naar boven op een helling kwam. Als men echter van boven de duiven benaderde namen zij spoorvlucht de vlucht.

Bij het snelle vliegen maken zij een snorrend geluid.

Net als bij de Australische kuifduiven is hun vlucht afgewisseld met glijfasen.

De balts lijkt veel op die van de Australische kuifduif, heeft daarbij hetzelfde gedrag. Hun nest maken ze in een kuiltje in de grond naast een graspol of klei. Ze bekleden het nest met halmen, veertjes en verdroogde uitwerpselen. Een vervelende eigenschap is heelaas, dat ze bijna altijd hun broedsel in de steek laten. Nog maar zelden is het gelukt ze met succes hun eieren uit te laten broeden of hun jongen groot te laten brengen.

Ook hier kunnen lachduiven redding brengen. Alleen moeten de eieren van beide soorten op dezelfde dag gelegd zijn.

Al heel vlug, reeds na tien dagen, verlaten de jongen het nest. Men moet zorgen dat het nest van de lachduiven zo laag mogelijk gemaakt wordt. De jongen kunnen na het verlaten van het nest nog niet vliegen. Doch dat kunnen ze daarna vrij spoedig.

Als voedsel kan men ze hetzelfde menu voor-schotelen als de Australische kuifduiven.

In het algemeen zullen er maar weinig liefhebbers zijn die een zo grote volière kunnen creëren dat men er meerdere paren in onder kan brengen.

Deze duiven hebben n.l. als „aardigheid” wel eens de gewoonte als ze met meerdere paren bij elkaar leven, dat de doffers samenkomen in het midden van de volière. Ze nemen dan in het algemeen zullen er maar weinig lief-

midden om vervolgens enige tijd buigingen te maken.

Dat neemt echter niet weg, als we maar een enkel paartje kunnen plaatsen, eventueel met wat tropische vogels, we toch ook van deze mooie duiven kunnen genieten.

BEPLANTING IN EN OM DE VOLIÈRE MAHONIE STRUIK

Mahonia aquifolium

Een groenblijvende lage struik die zich uitstekend leent om als onderbegroeiing IN de volière te worden geplant.

De blaren zijn geveerd en hebben een steekelige rand. Ze doen aan het blad van de huistanden denken. De takken hebben echter geen doorns. Omstreeks mei komen de gele bloemen in dichte rechte trossen van 7 tot 10 cm lengte (zie zwartwit afbeelding). Na de bloei ontwikkelen zich de blauw paarsachtige bessen. Wanneer u de kleurenfoto goed bekijkt vindt u er ongetwijfeld wel.

Ook van deze struik zijn enkele soorten. Ze worden met kluit geleverd en na het planten moeten ze rijkelijk van water worden voorzien. Zolang er geen vorst is kunnen ze de gehele winter worden geplant.

FLORAVI

MOTMOT PAPEGAAI

door C. E. van Berkel
foto: Wolfgang de Grahl

Een vreemde vogel, deze, zoals de Duitsers hem noemen Spatelschwanzpapagei. Het zou helemaal niet zo'n opvallende verschijning zijn ware het niet dat hij een voor papegaaien vreemde raketstaart heeft.

Omdat tussen het fototoestel en de vogel kennelijk ook nog gaas zat komt op de kleurenafbeelding het meest opvallende deel van deze vogel er wat vertekend, wazig af. Tevens blijkt het een vrouwtje te zijn. De man is ook wel groen maar heeft bovendien een goudgele band in de nek, op de bovenkop een kleine rode vlek en op de achterkop een grijsblauwe. Deze 33 cm lange vogels komen voor op en rond Indonesië. Ze leven paars-

gewijs in de oerwouden en men kan ze maar vrij zelden waarnemen. Hun voedsel bestaat uit vruchten, welke ze hoog in de toppen van de bomen verorberen.

Over het houden en kweken van deze soort is bitter weinig bekend. Het verhaal gaat dat ze moeilijk te houden zijn, maar ik vraag me daarbij wel af hoe men dat zonder veel

ervaring al kan zeggen. Pas bij regelmatige invoer kunnen daarover meer verstandige woorden worden gezegd. Dit verhaal kan dan ook kort zijn.

Rest mij nog te zeggen dat er vele ondersoorten zijn en dat de vogel op de foto een *Prioniturus luconensis* is, afkomstig van de Philippijnen.

BOEKENNIEUWS

Van **L. J. Veen's Uitgeversmaatschappij** ontvingen wij „**Alles over het paludarium**”, door **I. M. Aleven en C. van den Berge**.

Terecht merken de auteurs in de inleiding op dat het paludarium nog steeds niet erg bekend is. Een paludarium is een oeveraquarium, waarin zowel vissen als amfibieën en reptielen gehouden worden en waarin het mogelijk is ook een zeer fraaie beplanting aan te brengen.

In dit boekje wordt stap voor stap alles met betrekking tot het paludarium behandeld, vanaf de bouw tot en met de planten en dieren die er in kunnen. Alles is zeer duidelijk beschreven en daarom zal een ieder die met een paludarium wil beginnen dit boekje niet kunnen missen.

Van **G. J. A. Ruys/Uitgeversmaatschappij N.V.** ontvingen wij de „**Europese natuurgids**”, geschreven door **Christoph Needon, Dr. Johannes Petermann, Peter Scheffer en Bernd**

Scheiba. De Nederlandse vertaling en bewerking zijn van **A. A. Kruyne** voor het botanische gedeelte en van **J. C. Nieuwendijk** voor het zoölogische gedeelte.

Het aantal natuurliefhebbers neemt steeds toe en voor hen is deze natuurgids een bijzonder goede hulp bij de bestudering van de flora en fauna. Het boek geeft een overzicht van de belangrijkste planten en dieren in Europa. Niet minder dan 1500 kleurenafbeeldingen van o.a. planten, bladeren, paddestoelelen, insecten, vlinders, vissen, vogels en andere dieren geven een duidelijk beeld van de rijkdom van onze natuur en in de bijbehorende soortbeschrijvingen vinden we talrijke gegevens en kenmerken.

Voor de natuurliefhebber is dit een waardevol boek, dat wij van harte aanbevelen.

Advertentie

HOE BOVENSTAANDE BOEKEN AAN TE VRAGEN:

U zendt een brief(kaart) zonder postzegel aan **Koens algemene boekhandel**, antwoordnummer 1085, 's-Gravenhage, met de tekst:

Ik verzoek vrijblijvend zichtzending van (titel van het boek dat U wilt ontvangen) plus uw naam en adres.

Brehms
dierenleven
in kleuren

Van **Uitgeverij Helmond N.V.** ontvingen wij „**Brehms Dierenleven in Kleuren**“. Dit prachtige boek is een samenvatting van de wereldberoemde 10-delige Brehm, waarvan de eerste uitgaven zo'n eeuw geleden verschenen. Bij de keuze heeft de bewerker Dr. Theo Jahn zich laten leiden door de vraag of de dieren in Europa voorkomen en als het dieren betreft die buiten Europa leven door het feit of ze in dierentuinen te zien zijn. Zoogdieren, vogels, amfibieën en vissen worden in dit meer dan 500 pagina's tellende boek behandeld, maar de tekst is geen saaie wetenschappelijke verhandeling, maar een prettig geschreven, vlot lezend verhaal, waarin we over ontelbare dieren enorm veel aan de weet komen.

Ruim 300 kleuren- en ongeveer 200 zwart-wit afbeeldingen maken het geheel nog waardevoller.

Wat de benamingen bij de vogels betreft – en hiertoe hebben wij ons beperkt omdat wij dit bij de andere dieren in onvoldoende mate kunnen beoordelen – zijn de Nederlandse benamingen af en toe wel afwijkend van de algemeene gebruikelijke en soms zelfs zonder meer foutief.

Zo wordt de blauwgele ara, ararauna genoemd en de rood-gele ara macao, de Japanse nachtegaal wordt betiteld als Chinese nachtegaal (door de naam zonder meer uit het Duits te vertalen) en de roodkuifkardinaal als grijze kardinaal, zo zijn er meer voorbeelden te noemen.

Uiteraard zijn deze schoonheidsfouten erg jammer, vooral omdat het verder een prachtig en bijzonder waardevol boekwerk is, waarvan iedere dierenvriend veel plezier zal beleven.

De prijs bedraagt f 39,50.

Bij het **Urania-Verlag** in **Leipzig** verscheen de veertiende druk van „Singvögel“ van Dr. **Gerhard Creutz**. Dit is een uitgave in de serie „Urania Taschenbücher“ en het is inderdaad een bijzonder handig zakboek, waarin we alles over onze inlandse zangvogels vinden.

Van alle voorkomende soorten vinden we een beschrijving van de kleuren, de zang, de levenswijze, het voorkomen en de eieren. Van iedere vogel is een kleurenafbeelding opgenomen, hetgeen het determineren aanmerkelijk vergemakkelijkt.

Dat dit boek in een behoefte voorziet blijkt wel uit het feit dat dit reeds de veertiende druk is en dat intussen een totaal-oplage is bereikt van niet minder dan 250.000. We durven niet te zeggen dat dit een record is, maar het lijkt er toch wel op.

Bij **Uitgeverij Helmond** verscheen een bijzonder handig boekje over roofvogels. „**Uilen, Roofvogels en Klauwieren**“ werd geschreven door **John Leigh-Pemberton** en voor Nederland bewerkt door M. de Jong. Met dit boekje op zak is het gemakkelijk om in de vrije natuur al deze vogels te herkennen. Van alle in Nederland voorkomende roofvogels, uilen en klauwieren is een goede en duidelijke kleurplaat opgenomen, met daarnaast een beschrijving met de typische eigenschappen van de betreffende vogel.

Een zeer goed boekje, dat zeker ook door zijn lage prijs (f 3,25) veel kopers zal vinden.

Foto's: W. D. H. Spijker

DE AGAAT- KANARIE

door E. Adema

Tot een van de vier hoofdkleuren in onze pigmentkanaries behoort de AGAAT. Nu eerst de vraag: „Hoe is men aan deze benaming gekomen?” Deze benaming is afgeleid van een delfstof, „het agaath”, een siersteen, bestaande uit verschillende laagjes chalcedon (variëteit van kiezelzuur). Naar de tekening der laagjes steen onderscheidt men verschillende soorten. Deze steen komt voor in blaasvormige holten in vulkanische gesteenten (amandelsteen). Deze werd vroeger gewonnen in Oberstein bij Trier, waar nu nog uit Zuid-Amerika ingevoerde stenen verwerkt worden. De kleur van deze steen vertoont veel gelijkens met de kleur van de agaatkanarie, nl. kortweg gezegd opgebleekt groen. Wijlen de heer Helder, nestor der Nederlandse keurmeesters, kweekte uit zijn groene vogels enkele

te exemplaren die veel bleker – matter van kleur – waren dan de ouderdieren. De heer Helder deed deze verkregen vogels niet weg, doch kweekte hiermee verder, waarbij voor hem kwam vast te staan dat deze blekere kleur het gevolg was van het optreden van een tot voor kort niet bekende factor. Deze factor, later genoemd de „opbleekfactor agaath”, vandaar de aanduiding in onze schema's met de letters oa. Genoemde factor (ook wel kleurbeletter genoemd), belette de volle ontwikkeling van de kleuren zwart en bruin in de groene kanarie. Dientengevolge kregen we de opgebleekte groene kanarie. Later is deze factor overgeplant in de bruine kanarie en werd de isabelkleur verkregen (een lichtere variëteit van het bruin dus). Wij mogen de heer Helder nog altijd dankbaar zijn dat hij deze factor heeft onderkend, heeft weten vast te houden en zelfs in een andere variëteit heeft weten over te brengen (nl. in de bruine kanarie).

De agaatkanarie is een mooie vogel en nog steeds bij vele kwekers te vinden, met verschillende bijtinten als oranje-oranje/rood-rood-goud en zilver. Speciaal de vogels met de roodtint zijn gaarne geziene en gekweekte vogels, alhoewel de overige tinten niet minder fraai zijn, mits van goed gehalte. Op bijgaande foto ziet u zo'n exemplaar van een rood-agaatkanarie, en welke vogelliefhebber zou niet gaarne enige van deze vogels in zijn bezit hebben? Het rood van de capuzensijs heeft in de agaatkanarie dan ook een dankbaar object gevonden om in samenwerking met het opgebleekte groen een vogel te laten zien die het hart van de ware vogelliefhebber sneller doet kloppen. Speciaal de intensieve exemplaren zijn prachtig, doch het blijkt vaak moeilijk om naast de fraaie kleur de bevedering op peil te houden, zodat men geen dun bevederde vogels krijgt. De tekening in de rug moet dun en mag vooral niet te lang zijn, en het bruin (al is het dan opgebleekt) mag niet de overhand krijgen. Er zijn kwekers (en nog wel van naam), die willen beweren dat uit agaatkanaries bruinen te kweken

usel

De /

zijn, omdat het bruin toch in de agaathkanarie zetelt. Onthoud echter voor eens en voor altijd dat er inderdaad bruin in de agaathkanarie zit, doch dat dit gebonden is aan de opbleekfactor en deze factoren nimmer gescheiden overgaan. Indien dus het bruin uit de kanarie (in deze de agaath) niet komt naast de ontwikkelingsfactor voor bruin - de O - (en we hebben al gezegd dat de opbleekfactor steeds meegaat) is goed bruin uit een agaathvogel niet denkbaar.

Let bij de agaathvogels steeds op de streping in de rug en de uiteinden der vleugels, die niet te licht (zogenaamd opgebleekt) mogen zijn. De pootjes zijn hoornkleurig, terwijl de koptekening goed uit moet komen, waarbij de oog- en baardstrepen beslissend zijn. Verder mag de flanktekening niet ontbreken, kortom een vogel zoals de foto te zien geeft zal op elke wedstrijd veel punten en veel bekijks trekken.

SATINET???

Er zijn in ons kanariewereldje toch wel een aantal zaken die we naar mijn mening eens aan een nuchtere beschouwing moeten onderwerpen. Vooropgesteld dat ik beslist niet de bedoeling heb om wie dan ook te kwetsen. U moet het zien als een signalering van felten, en die felten roepen enkele vraagtekens op.

U weet, de laatste jaren heeft zich een nieuwe kleurslag ontwikkeld, althans men is bezig die te ontwikkelen. Voorlopig kreeg die mutatie de naam satinet. Op zichzelf een hoogst interessante zaak, zonder meer. Het is bijzonder boeiend om allerlei experimenten te plegen, om praktisch vast te stellen hoe allerlei factoren liggen, hoe ze vererven etc. Ik heb dan ook geen enkele behoefte om die idealistische pogingen, want dat zijn het, aan te vallen. Wel vraag ik mij af waarom men nu ineens allemaal zo nodig satinet moet gaan kweken. Is het uit louter experimentele overwegingen of ziet men de hobby als een winstgevendende zaak? Misschien zie ik het verkeerd, maar ik ben toch bang dat het laatste het hardste meespreekt. Hoe dan ook, inherent aan de grote vraag is de bepaald niet goedkope aanschafprijs. Bedragen van 3 à 400 gulden per stuk schijnen grif betaald te worden. Ze zeggen weleens „wat de gek ervoor geeft“. Ik laat dat graag over aan de betrokkene zelf. Wel rijst bij mij de vraag of men wel weet wát men koopt. Wie zegt mij op dit moment hoe de verschijningsvorm van de ideale satinet is? Voor zover bekend staat er van die kleurslag nog geen letter op papier. Dat kan trouwens nog niet, want daarvoor zijn er nog te weinig gekweekt. Vandaar dat het

toch wel goed is dat er zoveel animo voor is, alleen rest dan nog wel de vraag **of dat zo duur betaald moet worden.**

Op zijn minst bevreemdtd het mij dat op enkele tentoonstellingen satinetten kampioen zijn gemaakt. Ik kan het met iedereen eens zijn dat het echt wel beeldschone vogels waren, ontegenzeggelijk, maar hoe kan een keurmeester zonder dat die vogels in een standaard omschreven staan tot zo'n beoordeling komen?

Dat ze in het vraagprogramma voorkomen wil nog niet alles zeggen. Dat moet zijn gedaan om ze in elk geval op de tentoonstellingen te doen inzenden aan de hand waarvan dan de keurmeesters zich een oordeel kunnen vormen om straks een zo goed mogelijk ideaalbeeld te beschrijven.

Wie weet zijn die kampioenen van nu over drie jaar qua kleur volkomen beneden peil.

Wat ik met dit betoog wil zeggen is dat u zich goed moet realiseren wat u gaat doen. Is een zuiver experimentele zaak u een flinke som geld waard? Akkoord, dat is dan uw zaak. Wilt u voor uw dure geld kweekmateriaal kopen om later te worden geconfronteerd met een kool vol mis-kleuren dan meen ik te mogen zeggen: „Pas op en hoedt u voor teleurstellingen.“

Besteedt dan wat later uw geld als u echt weet wát u koopt. Het is helemaal niet erg als men voor goede vogels ook wat meer moet betalen, maar dan moeten het ook wel GOEDE vogels zijn.

Signalitus

DE ROBEKE FRISÉ KANARIE

door H. Willems

Geschiedenis en algemeen

In dit artikel zal ik de Robeke Frisé voor u bespreken. Het is dan wel een gekruid ras dat officieel niet meer bestaat, en tevens aan veel mensen niet bekend zal zijn, doch het is té belangrijk in de geschiedenis van de krulveerkanaries (gefriseerden) om een vermelding achterwege te laten.

Eerlijkheidshalve kunnen wij Nederlanders er wel een beetje trots op zijn dat de krulveerkanaries in ons land hun ontstaan hebben gevonden. In feite hebben alle gekruide rassen hun ontstaan aan de Hollandse Frisé te danken. Moeten we echter zeggen WELKE krulveerkanarie nu het belangrijkste in de geschiedenis en ontwikkeling van deze kanaries is geweest, dan komt ons enkel de naam van de Robeke Frisé in de mond. De geschiedenis bewijst immers overduidelijk, dat verschillende andere krulveerkanarierassen, die nog besproken zullen worden, de Robeke Frisé als voorvader hebben gehad. Met betrekking tot het ontstaan van dit ras heeft men in het vorige artikel, dat over de Belgische Frisé, kunnen lezen hóé dit gebeurd is en ook hoe de eerste krulveerkanaries, waaruit de Robeke Frisé zou zijn ontstaan, volgens een eigen gedachten-gang, tot in het noorden van Frankrijk (Frans-Vlaanderen) zijn geraakt.

Er is al veel over gezegd en ik zou daarmee kunen volstaan, doch het is van belang om er toch nog iets meer over te zeggen. Dit omdat er nog enige puntjes zijn die nodig moeten worden aangestipt. Zodoende maken we dus nog even een kleine reis terug in het verleden.

Rond 1800 is er het ontstaan van de eerste krulveerkanaries (de latere Hollandse Frisé). In de periode (globaal) van 1810-1830 weet men te Vlaanderen uit de Belgische Bult kanarie (Grote Gentse vogel) met de Hollandse Frisé de Belgische Frisé te creëren. Minder goede exemplaren van de Belgische Frisé geraakten rond 1833 tot in de landstreek Frans-Vlaanderen (noorden van Frankrijk), en wel voornamelijk in het gebied van de huidige stedelijke (agglomeratie) driehoek Robeke-Rijssel-Tourcoing. Dat de twee eerstgenoemde steden een Nederlandse naam hebben, ligt aan het feit dat zij in een streek liggen die oorspronkelijk een bevolking bevatte die Vlaams sprak (rondom Duinkerken spreekt men zelfs vandaag de dag nog tamelijk goed Vlaams). Nu is de Franse naam voor de steden echter goed ingeburgerd en spreekt men van Roubaix en Lille. Dat ik hier even een beetje losstaande geschiedenis bespreek, ligt aan het feit dat er omtrent de naamgeving geen misverstand zal ontstaan (Robeke is Roubaix, en Rijssel is Lille).

In die stedelijke driehoek wist men uit die minder goede Belgische Frisé's op den duur krulveerkanaries te verkrijgen, die naar hun krulling en houding tamelijk stabiel bleken te zijn (verervend bedoeld), waarmee in feite dus een nieuw ras ontstaan was. Natuurlijk was toentertijd de bebouwing van de genoemde drie steden nog niet zó uitgebreid als nu het geval is, en het spreekt dan ook haast voor zich dat in iedere plaats een soort „eigen-variëteit“ ontwikkeld werd. Het ging echter om vogels die uiteindelijk slechts heel weinig verschil met elkaar vertoonden. Wel is het van belang om te zeggen dat er toentertijd verschillende namen in „zwang“ waren voor die welhaast identieke krulveerkanaries, namen die zelfs tot buiten de streek bekend werden. Zo heette de Robeke Frisé (Frisé de Roubaix) naar de stad Robeke, terwijl hij ook wel de Frisé Picard werd genoemd (door de Parijzenaars werd hij later ook nog de Frisé du Nord genoemd) en daarnaast noemde men te Rijssel de „eigen“ variant ook nog de „Lillois“. Van deze namen heeft de naam „Robeke Frisé“ wel de meeste bekendheid gekregen.

Al waren die Robeke Frisé's uit de Belgische Frisé voortgekomen, ze onderscheidden zich weer opmerkelijk van deze. De krulbevedering stemde natuurlijk grotendeels overeen, maar de gemiddelde grootte was al iets kleiner. Het meest opmerkelijke verschil bracht echter de houding teweeg. De Robeke Frisé was lang niet zo hoekig van houding als de originele Belgische Frisé. Daar kwam echter nog bij dat de meeste Robeekse vogels al een „spoor“ van de haneveren begonnen te vertonen, zoals we die later zo identiek bij de Parijse Frisé zouden terugvinden. De poten waren door de minder „hoekige“ houding als bij de Belgische Frisé het geval was (is) meer doorgebogen en de hals was aanmerkelijk korter dan die van de Belgische Frisé en ook bezat hij reeds een „spoor“ van het „Bouquet“ als bij de Parijse Frisé. Op bijgaande tekening kan men zich een heel goed beeld vormen van hoe de Robeke Frisé er heeft uitgezien.

Al heb ik veel navorsingen gedaan op dit punt, ik ben nergens een vermelding van een puntenlijst voor de Robeke Frisé tegengekomen, zodat gevoeglijk mag worden aangenomen dat een dergelijke lijst (standaardbeschrijving) niet heeft bestaan. Het enige dat duidelijk is geworden betreft de grootte, die gemiddeld 16 cm moet zijn geweest.

Mag het iets denigrerend lijken voor de Robeke Frisé om maar steeds te spreken dat hij uit minder goede exemplaren van de Belgische Frisé ontwikkeld is, het is en blijft een feit dat het een goede kweekvogel was. Immers, anders zou hij niet zó populair zijn geworden. Niet alleen in naam geraakte hij bekend tot ver buiten het ontstaansgebied, maar er werden ook vogels tot in andere landen meegevoerd.

Het is reeds eerder opgemerkt dat de Robeke Frisé een belangrijk „sieutel-ras“ voor het ontstaan van andere krulveerkanaries is geweest. (In het artikel over de Belgische Frisé is hier al op gewezen.) Ik wil dan ook een korte opsomming geven van krulveerrassen die zowel direct als indirect van de Robeke Frisé afstammen; bij de bespreking van ieder genoemd ras (zie de nog komende artikelen) komt dit vanzelfsprekend nog aan de orde.

De Münchener Frisé was wel een directe afstammeling van de Robeke Frisé, terwijl de Italiaanse Bult Frisé (ook wel: Gibber Italicus) wel als een bijna zogoed als zekere DIRECTE voortzetting van de eerstgenoemde kon worden beschouwd. Van de Zwitserse Frisé is het zogoed als zeker dat hij indirect met de Robeke Frisé te maken heeft gehad. Echter, zonder hierbij afbreuk te willen doen aan de genoemde rassen, de méést uitzonderlijke en fantastische voortzetting (afstammeling) van de Robeke Frisé is wel de PARIJSE FRISÉ. (Naar mijn en veler mening wel de meest imposante krulveerkanarie.) Natuurlijk zijn er nog de „Padua Frisé” en de „Milanese Frisé”, doch deze beide rassen zijn in dit verband niet direct van belang, daar zij pas in recente tijden gecreëerd zijn geworden.

Aan het begin van dit artikel heb ik opgemerkt dat de Robeke Frisé „officieel” niet meer bestaat, en dit is dan ook waar. Soms komt men weleens een minder goede Hollandse of Belgische Frisé tegen, waarvan men kan zeggen: „Hé, dat is welhaast een Robeke Frisé.” Ik bedoel hier maar mee, dat dit ras, zo men wenste, weer gauw terug te verkrijgen zou zijn (en ik doel hier natuurlijk op een groter bestand). Nu vinden deze „mis-vogels” geen belangstelling en verdwijnen zij in de massa. Dit geldt dan in grote mate voor wat Nederland en België betreft.

Nu zal men vermoeden wat mijn bedoeling kan zijn dit aan te halen. Nou, ik zal hier geen doekjes om hoeven te winden en rechtuit zeggen wat in mijn gedachten ligt.

Het is bijna algemeen bekend, dat Frankrijk op het eerstkomende congres van de C.O.M. te Antibes (Frankrijk) het voorstel zal doen om de naam van de Belgische Frisé (nu nog: Zuidhollandse Frisé)

op wereldniveau te veranderen in FRANSE FRISÉ. Mijn persoonlijke mening is, dat wanneer dit zal gebeuren, er een „onrecht” aan het ras zelf wordt gedaan en de hele ontwikkeling van de gekrulde kanaries, die nogal wankel is (niet volgens mij), nog meer in het onzekere getrokken zal worden. Niet dat het voorstel zonder slag of stoot aangenomen zal worden, want er is mij verzekerd (door een adjunct-secretaris O.M.J., de heer Fr. Torfs uit Antwerpen, die een persoonlijk vriend van mij is) dat van Belgische zijde protest aangetekend zal worden tégen dit voorstel. Ik spreek vanaf deze plaats de hoop uit dat onze Nederlandse vertegenwoordigers de zijde van onze Belgische vrienden/kwekers/keurmeesters zullen kiezen.

Nu kan men terecht opmerken: heeft dit iets met de Robeke Frisé te maken? Ik moet u zeggen dat dit inderdaad het geval is. Al moet ik wel iets meer over deze kwestie (als boven vermeld) laten weten. Wat is er nu precies aan de hand? Wat willen en beogen de Franse kwekers met hun voorstel?

Zij zeggen, en hier vinden ze bijval van kwekers (gelukkig niet allen) uit andere landen, dat de krulveerkanaries niet hun oorsprong in Nederland (Holland) hebben gevonden, zoals volgens hen nogal eens verkeerd wordt verondersteld. Naar mijn bevindingen hebben uitgewezen, zijn ze op dit punt echt mis.

De naam Zuidhollandse Frisé (Belgische Frisé) is volgens hen derhalve een verkeerde naam, want zij menen te kunnen bewijzen dat dit ras in Frankrijk ontstaan is; iets dat toch wel degelijk weerlegd kan worden.

Verder zeggen zij dat de naam Franse Frisé ook nog gerechtvaardigd wordt door het feit dat men in Frankrijk krulveerkanaries kweekt, die dan wel een grote overeenkomst bezitten (qua houding) met de Zuidhollandse (Belgische) Frisé, maar die als Franse Frisé's moeten worden gezien.

Nu zijn we dan op een punt aangekomen waar de Robeke Frisé weer ter sprake kan worden gebracht. Volgens welingelichte bron vertonen de door de Fransen bedoelde „Franse Frisé's” een ietwat meer gebogen (dus niet zo hoekige) houding als de Belgische (Zuidhollandse) Frisé. We zullen dan ook eigenlijk kunnen zeggen, dat het minder goede Belgische Frisé's zijn; iets dat ook van de Robeke Frisé gezegd kan worden.

Willen de Franse mensen beslist hun „Franse Frisé” hebben, dan hoeft dit niet ten koste van de Belgische Frisé (Zuidhollandse Frisé) te gaan. Als zij enkele de Robeke Frisé weten terug te creëren (en erg moeilijk is dit niet), dan hebben zij hun „Franse Frisé” die ze zo graag willen hebben.

Dat zal niet alleen een sportieve oplossing voor de kwestie zijn, maar er zal ook in chronologisch opzicht (de ontwikkeling van de krulveerkanaries in totale omvang) geen onrecht geschieden; iets dat iedereen tevreden zal stellen.

Ik hoop dat u, ondanks deze ietwat afdwalende bespreking, toch genoeg hebt gehad met het lezen van dit artikel.

Het volgende artikel, dat over de Parijse Frisé zal gaan, zal een dergelijk beeld niet te zien geven. Trouwens, over de Parijse Frisé is iets meer vaststaands bekend. Graag tot dan.

"VERAKA"

Specialiteit in tentoonstellingskooien voor pelsdieren, pluimvee en vogels - Voorfronten in alle maten - Tevens opvouwbare kooien voor honden, katten, duiven, papegaaien etc.

Bondskooien - Hooiruiven - Voerbakjes

Alles gepuntlast - 100% service.

"VERAKA"

Markstraat 17 - Telefoon 01693 - 1448
Terheijden N.Br.

Voor alle soorten vogels

VERKORT DE RIJ-TIJD
BEVordert DE BROEDRESJA-TIJDEN
VERHOOGT HET WEERSTANDVERMOEKEN
HERGEEFT DE VOEDINGS-HUJ ZANG EN
VEDEPRACHT

EEN HOLLEY PRODUCT - POSTBUS 100 - DELFT

VERKRIJGBAAR IN ALLE

dieren - speciaalzaken

Bird specialist

Vrijblijvend kunnen wij u aanbieden alle soorten kanaries, Australische prachtvinken, Afrikaanse vinken, Zuidamerikaanse vinken, alle soorten parkietachtigen, diverse soorten toucans, siereendjes, kwartels, flamingo's, zwanen, papegaaien, ara's, enz. enz. Steeds duizenden vogels in voorraad.

Wij vragen te koop: alle soorten sier- en watervogels.

BLANKESTIJN'S VOGELHANDEL

Dahliastraat 39 - Veenendaal - Telefoon 08385 - 12367

NIEUW!

insectenvoer geel
groen
honingvoer grof
briljant honing
universeelvoer populair
briljant droog
briljant vet • universeelvoer

Cédé VOGELVOEDERS

TILBURG, LANGESTRAAT 104, TEL. 013-423156

NIEUW!

PARADISO - KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Geheel metalen zelfbouw kamervolières van genormaliseerde elementen. Steeds uit te breiden en onder te verdelen. Twee standaard-uitvoeringen met on-eindig veel combinatiemogelijkheden. Het past altijd! Gegarandeerd!

PARADISO-KOMECO VOLIERE geen kooi, maar een
echte vogelwoning!

Roestvrij, morsvrij, en hygiënisch. Waterdichte schuiflade. Gemakkelijk toegankelijk, veilig af te sluiten. Geen zichtbelemmering!

Montage? Het werk van een ogenblik. Geen gereedschappen nodig!

Stuur de BON of schrijf een briefkaart aan:

Metaalwarenfabriek Huis Kamp s.v.

KOMECO-DIVISION

POSTBUS 52 11 ALKMAAR

PARADISO

VOLIERE

BON

Zend mij Uw rijk geïllustreerde prospectus met technische beschrijving en prijzlijst van de PARADISO-KOMECO ZELFBOW VOLIERES

Naam:

Adres:

Plaats:

use!

De

REACTIE OP...

Geachte redactie,

Hierbij wil ik reageren op een artikel over goudvinken in het novembernummer j.l. geschreven door de heer G. v. d. Watering en wel over dat deel dat handelt over het houden van goudvinken in gevangenschap.

Allereerst wil ik u vertellen dat ik zelf goudvinken heb, vanaf het oprichten lid ben van de speciaalclub Europese vogels en hun hybriden, en derhalve voorstander ben van wijziging van de vogelwet. Ik zou graag zien dat de goudvink kooivogel wordt en ook dat de kooivogels tentoongesteld mogen worden. Ik neem aan dat de heer v. d. Watering met zijn artikel hetzelfde beoogt, gezien zijn oproep aan de minister van C.R.M. Ik geloof dat hij het goed bedoeld maar volgens mij is hij met zijn argumenten op de verkeerde weg. Hierover heb ik de volgende opmerkingen.

1. Een echte liefhebber zou men niet als wetsovertreder kunnen blijven beschouwen.

Dat is onzin. Wanneer de volksvertegenwoordiging een vogelwet handhaaft en zelfs na het goudvinkenproces van de heer Z. uit Fijnaart verscherpt, is iedere overtreder een wetsovertreder. Ook hij die zich echte liefhebber noemt.

2. Een vogelliefhebber zorgt ervoor dat zijn hobby in de vakantie goed verzorgd is. Het euvel van poesen en honden loslaten als men met vakantie gaat komt bij de vogelliefhebber niet voor.

Ik zou niet weten waarom er geen slechte vogelliefhebbers zouden zijn. In elke dierenhobby zijn goede en slechte verzorgers, dus ook bij vogelliefhebbers.

3. Illegaal worden er nog duizenden goudvinken in gevangenschap gehouden en gekweekt.

Dit feit op zich zoals dat in het artikel wordt weergegeven is nog geen reden goudvinken te mogen houden.

4. Zgn. eigen kweek en lang in gevangenschap levende goudvinken hebben geen enkele overlevingskans wanneer zij teruggeplaatst worden in de natuur.

Dit zal de minister van C.R.M. een zorg zijn. De vogelbeschermers stellen dat de goudvinken en ook hun nakomelingen gestolen zijn uit de natuur. Met dat argument hebben zij gelijk en de wet achter zich.

5. De vogels worden in gevangenschap veel ouder en worden vooral de laatste jaren in de natuur ernstig bedreigd door milieuverontreiniging en vergiftiging.

Ook dit argument zal voor de minister geen reden zijn, ten behoeve van de liefhebber zelfs de echte niet, de wet te veranderen.

Tot zover de punten waar ik het niet mee eens ben. Met deze argumenten speel je de vogelbeschermers in de kaart.

Waar ik het dan wel mee eens ben en hoe ik het zie is het volgende:

1. Bedoelde wet stamt uit de oorlogstijd en dient herzien en aangepast te worden. Bij de commissie voor het opstellen van de nieuwe wet zouden ook de leden van de twee grote vogelbonden vertegenwoordigd moeten zijn.

2. Indien men bang is voor het goudvinkenbestand in Nederland kan men goudvinken in laten voeren uit die landen waar ze om hun schadelijkheid gedood worden.

Dit is zeker een steekhoudend argument, alleen zal het moeilijk zijn deze vogels van de in Nederland gevangen goudvinken te onderscheiden en dit zal de minister toch wel graag willen.

Maar hoe moeten wij de minister dan wel overtuigen, zult u zich zo langzamerhand afvragen.

Nu, ten eerste zullen wij de minister moeten overtuigen van ons recht om in de vrije natuur levende vogels te mogen houden. Ik vind namelijk dat de mens het recht is toebedeeld de natuur te mogen beheren en ervan te gebruiken wat hij nodig heeft, zoals de planten, de vruchten en het vlees van de dieren, zo ook mag hij de vogels gebruiken voor zijn ontspanning en studie, mits hij de natuur geen geweld aandoet. Nu is het zo dat het aantal mensen op de wereld en ook in Nederland zich meer heeft uitgebreid dan de hoeveelheid natuurgebied. Ook het aantal vogelliefhebbers is in stijgende lijn. Wanneer we nu met ons allen vogels uit de natuur blijven halen zal dat op den duur de natuur zeker gaan schaden. Het is dus zaak dat wij de vogels zelf gaan kweken. Om dat zelf kweken te bevorderen zouden wij de minister kunnen vragen, als eerste stap in de goede richting, zowel voor kweker als vogelbeschermers, de eigengekweekte kooivogels op de tentoonstelling te mogen tonen. Ik noem met opzet de kooivogels en niet de goudvink, omdat aan de minister eerst getoond moet worden dat wij als vogelliefhebbers ook in staat zijn de toegestane vogels werkelijk te kweken. Alvorens te vragen de goudvink aan de kooivogels toe te voegen. Want het kweken en tot cultuurvogel maken van de nog in het wild levende vogels mag en moet ons enige doel zijn. En alleen voor dit argument zal een minister van C.R.M. kunnen zwichten. Ook kunnen wij hem nog verwijzen naar zijn collega in België, die juist met dit doel een beperkte vangst van de vogels heeft toegestaan.

Als laatste wil ik nog toevoegen: Als het ons ernst is met de wildzang, houdt in uw volière en kooien niet zo maar wildzang maar probeer ermee te kweken en draag uw kennis van wildzang over aan anderen; een van de mogelijkheden hiertoe is zich als lid van de speciaalclub „Europese vogels en hun Hybriden” aan te melden.

Naam en adres ter redactie bekend.

C. A. de Vree

KWEEK MET HET BLAUWGRIJZE ROODSTAARTJE

Elke liefhebber van de kleine tropische vogels heeft ze vast weleens gezien of in bezit. Een heldergrijs vogeltje met een donkere oogstreep en een prachtig, wijnrood staartje. Zomer 1971 kwam ik in het bezit van een paartje (?), want uiterlijke geslachtskenmerken zijn er niet.

In dat jaar kwam ik daar dan ook niet achter, ze zongen niet en hadden ook geen neiging een nest te gaan bouwen.

Begin april 1972 legden mijn kwarteltjes enkele eitjes op de grond. Voor hen maakte ik een plat bakje met wat hooi erin plus de eieren. De volgende dag was het hooi verdwenen en waren de blauwgrijze roodstaartjes daarmee een nest aan het bouwen. Na enige dagen was het een geweldig groot nest geworden met een boven- en een zij-ingang. Het was vastgeklemd tussen wat takken in de binnenvlucht van mijn volière. De vogels zijn gehuisvest in onze schuur. Als ze op (in) het nest waren, kon ik heel zacht een liedje, kenmerkend van het mannetje horen. Er kwamen drie eitjes.

Helaas, een paar dagen later braken ze het hele nest weer af, om het een meter verderop weer op te bouwen. Ook dit nest werd later weer gesloopt. Hopelijk zouden ze hun huwelijkseven gaan beteren.

Enkele weken na de grote nestbouw hadden ze een kleiner nestkastje in bezit genomen en er een nestje in gebouwd. Nestmateriaal: gedroogd gras, hooi, grote stukken uitwerpselen van mijn diamantduifjes(!), een paar stukjes textiel (Joost mag weten waar ze dat vandaan hebben gehaald) enz. enz.

En ja hoor, vier eitjes, en goed erop broeden. Nu is het algemeen bekend dat de kleine Afrikaanse zaadetertjes zoals blauwfazantjes, oranjekaakjes, goudbuikjes, napoleons en al die andere soorten niet zo maar op „wat zaad“ te kweken zijn. Dus je bent er niet met een nest met eieren alleen.

Het staat zo eenvoudig in de vogelboeken: je went de vogels aan levend voer vóór de broedperiode. Maar hoe ik ze meelwormen, heel of geknipt, tubifex enz. voorhield, eten ho maar. Ja, de wevers vlogen op de lekkere hapjes af!

Na nog geen twee weken waren de jongen (drie stuks) geboren. Wat moest er gevoerd worden?

Elke dag geef ik voor alle vogels in mijn volière een paar bakjes met gekiemd zaad, vermengd met wat opfokvoer en insektenvoer. Ze hadden echter maar voor één soort levend voer interesse: spinnetjes. Daar kwamen ze beide tegelijk voor van het nest af (wel makkelijk voor nestcontrole). Nu kwam de grootste handicap: in het voorjaar vind je geen spinnen, alleen wat nesten met die heel kleintjes kon ik bemachtigen. Deze waren in een oogwenk opgehapt, met als gevolg dat de drie jongen na enkele dagen verhongerden. Gelukkig waren ze het broeden nog niet moe en werden in hetzelfde nestje opnieuw vier eitjes gelegd. Dit was op 10 juli, en ondertussen groeiden buiten de spinnen...

Precies twee weken later lagen er vier jongen in het nest. Als voer werden weer gekiemd zaad, graszaden en spinnen verstrekt.

Ik heb een kleine buitenvlucht aan de muur

van de schuur bevestigd, 3 m lang bij 60 hoog en 40 diep. Als ik de vogels ging voeren, kwamen pa en moe blauwgrijze roodstaartje direct naar buiten om daar de spinnen, die ik een paar maal per dag verzamelde, snel op te peuzelen. Zo groeiden de jongen op 40 à 50 spinnen per dag. Op 2 augustus waren de kropjes van de jongen ook al met zaad gevuld. Drie ervan konden meteen geringd worden, de 4e was veel kleiner en stierf enkele dagen later. Rond 8 augustus begon de belangstelling voor de spinnen wat te verminderen. Precies drie weken na de ge-

boorte vloog het eerste jong uit, een dag later gevolgd door de andere twee.

Wat een kleine wezentjes, je houdt je hart vast of alles wel goed zal gaan, maar na enkele dagen gaat het vliegen al veel beter. De spinnen worden bijna niet meer aangekeken. Gelukkig maar, want de andere vogels hebben het voeren van spinnen in de buitenvlucht goed in de gaten gekregen. Heeft de natuur niet geweldig meegewerkt? Want juist in de opfokperiode waren er buiten veel spinnen te vinden, terwijl ik er daarna haast niet een meer zag!

WERELD VOGELTENTOONSTELLING

De 22e WERELD VOGELTENTOONSTELLING wordt in 1974 gehouden te JUAN LES PINS aan de Franse Rivièra van 2 tot 10 februari 1974.

Wij organiseren 4- en 7-daagse vlieggreizen naar dit unieke oord waar een ongelooflijke vogelverzameling bijeen wordt gebracht.

Prijzen vanaf f 350,— voor de vliegreis, hotel met demi-pension en transfers.

Ook mogelijkheid voor bezoek met eigen vervoer.

Inlichtingen en gratis folder:

Mevr. v. d. Ende-Sens, Mgr. Nolenslaan 496, Schiedam, tel. 010 - 70 94 01.

ZIJ KUNNEN ER NIET BUITEN!

MOULIN-MOUCETTE boordevol mineralen bestaat uit:

- KALKSTEEN
- ROODSTEEN
- HOUTSKOOL
- OESTERSCHELPEN
- NOORDZEEGRIT
- KALKAARDIG ZEEWIER.

In klein- en grootverpakking

**MOULIN-MOUCETTE-VOGELGRIT
ONMISBAAR VOOR UW VOGELS**

Kuifmaina

DE KUIFMAINA

(*Acridotheres cristatellus*)

Deze maina, behorend tot de grote familie der spreeuwen (Sturnidae) is een van de vele mainasoorten, die in Z.O.-Azië voorkomen. Oorspronkelijk alleen in Z.O.-China, maar later op vele plaatsen ingevoerd en verbreid.

De grootte is \pm 26 cm. Verschil in geslacht is er nauwelijks, de pop heeft een iets kleinere kuif.

Net als onze gewone spreeuw (*Sturnus vulgaris*) zijn deze vogels eigenlijk meer alleseters dan uitsluitend vruchten- en insekteneters. Al naar gelang het jaargetijde en de omgeving opleveren, eten ze bessen, halfrijpe zaden, maar ook veel insekten. Het zijn sterke vogels die, na eenmaal gewend, gemakkelijk in de buitenvolière kunnen overwinteren, mits er natuurlijk een goed nachtverblijf aan verbonden is.

Reeds meer dan 100 jaar geleden werden ze in Europa ingevoerd, waarschijnlijk het eerst door „Artis” in Amsterdam.

In de gezelschapsvolière met vogels van gelijke grootte zijn ze prima te houden en vragen ze weinig bijzondere verzorging. Het is wel zaak er geen kleinere vogels bij te houden, daar ze hierbij niet te vertrouwen zijn. Hebt u een paartje op de kop kunnen tikken, dan zijn broedresultaten zeer zeker wel mogelijk, mits gezamenlijk in een kleine, aparte volièrè gehouden, want tijdens de broedperiode zijn ze zeer agressief en gevaarlijk voor elke andere vogel.

De jonge vogels worden grootgebracht met hoofdzakelijk levend voer. Dit kan wel moeilijkheden opleveren, want er zijn geweldige hoeveelheden van nodig om de jonge vogels groot te krijgen.

Jonge vogels uit het nest genomen en met de hand grootgebracht, worden zeer tam en in hun land van herkomst als huisdieren gehouden.

Geraadpleegde lit.: Birds of the Malay Peninsula, Glenister; Vogelencyclopedie, Rutgers; Fremdländische Stubenvögel, Neunzig.

GEDRAGSLEER OF ETHOLOGIE

door A. van Beek

Ethologie is de objectieve gedragstudie van dier en mens beoefend met natuurwetenschappelijke methoden. Aldus lees ik in een dictaat van de universiteit van Utrecht.

Als wij als vogelliefhebbers onze vogels observeren, staan we vaak voor raadsels, en dan is het zaak dat we het dier c.q. de vogel leren begrijpen. Wanneer kan men een dier het beste begrijpen? Men moet daarbij in staat zijn de plaats van het dier in te nemen, als het ware in zijn vel kruipen. Iedereen die veel met dieren omgaat, houdt er rekening mee dat dieren geen mensen zijn met een dierevel. Men zou eerder kunnen zeggen dat wij, mensen, dieren zijn met een mensenvel. Ons is namelijk niets dierlijks vreemd. Veel van onze gedragingen zijn erfelijk vastgelegd en raken we niet meer kwijt. Enkele zullen we niet zo scherp meer zien omdat onze leefwijze is veranderd. Bij bestudering van de gedragsleer van het dier zal ons echter veel duidelijk worden. Dan ook zullen we begrijpen dat mensen en dieren bij elkaar horen, dat we samen de bewoners van deze planeet zijn en samen moeten strijden voor het bestaan en de instandhouding van de soort.

Wat de vogels betreft, overal komen we ze tegen, en elk voorjaar kunnen we er getuige van zijn dat er voor de instandhouding van de soort eerst een ontmoeting moet zijn, die na wederzijds goedvinden overgaat in vrijage. Weet u nog dat u op vrijersvoeten ging? We ontmoetten elkaar op de meest gekke plaatsen en onder alle omstandigheden. Om echter tot een paar te komen, is er wat méér voor nodig. Zo wil het oog ook wel wat, en bovendien moeten beide partijen ook nog iets voor elkaar voelen.

Bij vogels zien we eigenlijk hetzelfde. Er wordt gepronkt, geschreeuwd en gefloten door de mannetjes om toch vooral maar de aandacht van het vrouwtje te krijgen. En meteen begrijpen we de functie van het vogellied. Wat ieder mannetje vertelt, is bedoeld voor het vrouwtje van zijn soort. Hij zegt bijv.: „Hier is je man die een eigen broedgebied, een eigen territorium heeft“. Daar reageert dan het vrouwtje op.

De hele vrijage, de balts, de verovering van de andere sexe, is een vraag- en antwoordspel met zeer ingewikkelde regels. Maar is dat bij ons ook niet het geval? En wij zijn daarbij dan nog niet eens zo sterk aan plaats en tijd gebonden. Bij de vogels is de hele, ingewikkelde ceremonie wel aan vaste tijd en plaats gebonden. De korhanen zijn voor hun balts al heel erg aangewezen op speciale terreinen, en de weidevogel bijvoorbeeld zal zijn balts niet in het bos vertonen. Bij het baltsen valt ons direct het pronken op. De mannetjes tonen zich zo voordelig mogelijk; denk maar eens aan de pauw en de fazant. Bij andere soorten vallen in het voorjaar de mannen op door hun speciale bruiloftskleed. „Ze staan er gekleurd op, of hij krijgt er een kleur van,“ zeggen wij als het over ons wezens gaat. De mens doet eigenlijk hetzelfde. Borst vooruit, buik in, het beste pak aan. En zit m'n dasje goed? Weet u nog?

Als na veel uiterlijk vertoon het popje zich gewonnen geeft, krijgen we het toenaderingsritueel. De vogels helpen elkaar bij het gladstrijken van hun veren op plaatsen waar ze zelf slecht bij kunnen, zoals bijv. op de kop en in de halsstreek. Dit zijn gevoelige plekken, en het popje voelt aan wat de bedoeling is van haar man, zoals bij de mens als de man de vrouw over haar haar streelt en in de hals kust.

Na dit ritueel volgt dat van de bereidheid. Het popje geeft haar jawoord door als een jonge vogel om voedsel te bedelen. Dan worden de mannetjes steeds actiever. Ze achtervolgen de popjes met strootjes in de bek. De Chinese dwergkwartels bieden steentjes aan en kraaien en klokken tegen de hennen. Overal kunnen we het minnelied van de inmiddels kweekrijpe mannen horen. Ze vertellen andere popjes dat ze geslaagd zijn, en aan hun rivalen laten ze weten wat hun broedgebied is, opdat die zich daarin niet meer vertonen. Bij gebrek aan trouwkaartjes of een naamplaatje op de deur moet je op een andere manier melding maken van zo'n heuglijk feit. Dit is zo maar een korte beschouwing, waarbij het u toch ook wel moet zijn opgevallen dat dieren ook maar mensen zijn, en wat onszelf betreft: niets dierlijks is ons vreemd.

Vogelhandel REIN v. d. VEEN, Goor

GROTESTRAAT 69
TEL. (05470) 2623

Valkparkiet	35,— p.p.	Bandvinkjes	6,— p.p.	Rose ivoor pop	15,— p.st.
Grasparkiet	10,— p.p.	Zilverbekjes	5,50 p.p.	Jap. nachtegale man	22,50 p.st.
Albinparkiet	12,— p.p.	Indische nonpareil	20,— p.p.	Jap. nachtegale pop	12,50 p.st.
Lutinoparkiet	12,— p.p.	Muisparkiet	40,— p.p.	Rode kroonvinken	35,— p.p.
Deensbonte parkiet	12,— p.p.	Turquoise parkiet	75,— p.p.	Max. nonpareil	45,— p.p.
Chinese dwergkwartel	10,— p.p.	Roodruggpark.	55,— p.p.	Polzner saffraanvinken	25,— p.p.
Idem, zilver	15,— p.p.	Splendidpark.	180,— p.p.	Roodoorbulbul	17,50 p.st.
Idem, isabel	20,— p.p.	Pracht Rosella's	175,— p.p.	Soldatenspreuw	45,— p.p.
Napoleons	5,50 p.p.	Ag. Personata	55,— p.p.	Zilveroornachtegaal	45,— p.p.
Diamantvinken	50,— p.p.	Ag. Rosecollis	45,— p.p.	Schamajster	65,— p.p.
Roodkop goudamedine	85,— p.p.	Ag. Taranta	50,— p.p.	Rode kardinaal	25,— p.st.
Driekleur pap. amedine	52,50 p.p.	Roodkuifkardinalen	22,50 p.st.	Kuifkwartels	50,— p.p.
Spitsstaartamedine	35,— p.p.	Bruinborstietvinken	65,— p.p.		
Ceresamedine	35,— p.p.	Teugelastriden	8,— p.p.	1 paar chin. dwergkwartels	
Binzenastrilde	45,— p.p.	Roodkop pap.am.	100,— p.p.	1 paar zilver chin. dwergkwartels	
Gordelgrasvinken	40,— p.p.	Halsbandparkieten	30,— p.p.	samen voor f 20,—	
Ag. Fieheri	50,— p.p.	Pruimkopparkieten	45,— p.p.		
Rode druppelastrilde	70,— p.p.	Langstaartparkieten	150,— p.p.		
Japanees meeuwjes	7,— p.p.	Rode Molukken loris	300,— p.p.		
Grijsa Roodstaart- papegaal	175,— p.st.	Kanarie man	12,50 p.st.		
Diamantduifjes	20,— p.p.	Kanarie pop	7,— p.st.		
Idem, zilver	40,— p.p.	Oranjerood int. man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, grijs	7,— p.p.	Oranjerood int. pop	17,50 p.st.		
Zebra vinken, isabel	7,— p.p.	Or. rood schim. man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, wit	9,— p.p.	Or. rood schim. pop	15,— p.st.		
Zebra vinken, masker	11,— p.p.	Or. rood agaal man	17,50 p.st.		
Zebra vinken, zilvervleugel	11,— p.p.	Or. rood agaal pop	15,— p.st.		
Loodbekjes	5,— p.p.	Or. rood brons man	17,50 p.st.		
		Rose ivoor man	17,50 p.st.		

Verzending onder remb. verp. f 1,50

VRACHT REKENING KOPER

's Maandags de gehele dag gesloten — 's Zondags van 09.00 tot 13.00 uur geopend.

„ANIMALI“

INTERNATIONAAL VOGEL- EN APENPARK

POSTBUS 291 - ROOSTENLAAN 303 - TELEFOON 040-113738 - EINDHOVEN

STEEDS VOORRADIG EEN RUIME COLLECTIE
TROPISCHE EN ANDERE PARKVOGELS.

Vraagt onze uitgebreide nieuwe prijslijst.

Vogelliefhebbers bezoekt ons park! — Verkoop ook gedurende het weekeinde.

Breng uw vogels nu in top conditie

Geef ze ruim Krachtvoer „K.K.“.

Dit speciaal uitgebalanceerde voer bevat alles wat ze nodig hebben en ... ze eten alles schoon op.

Op verzoek sturen wij U de analyse van dit voer toe.

„K.K.“ is tevens leverbaar met

zuiver plantaardig caroteen

Op elk pak punten voor ereprijzen of contant geld.

Uw speciaalzaak heeft „K.K.“ in voorraad. Vraagt monster en folder bij:

Fa. JAN D. KAPPELLE & ZN. Deventer
Postbus 2 Tel. 05700-13927

HEEFT U ONZE KWEEKKAARTEN AL?

Onmisbaar bij een
doelbewuste
kweek.

25 kaarten voor f 4,—

Bestellingen uitsluitend op
giro 1148324
N.B.v.V. Bergen op Zoom

Het ideale kweekvoer dat ook door zeer veel liefhebbers het gehele jaar door als konditievoer aan de vogels wordt gegeven.
Geen wonder, Witte Molen EIVOER bevat naast ei en natuurhoning ook vitaminen, mineralen en sporenelementen in de juiste verhouding.
Witte Molen EIVOER: wordt graag gegeten, is licht verteerbaar, is groei-bevorderend en geeft de oude vogels meer weerstand.
Tijdens de kweek verdient het aanbeveling dit EIVOER rul te maken met water of fijngehakte groente, vruchtensap, geraspte wortel/appel enz.

**VRAAG GRATIS MONSTER BIJ
UW DIERENSPECIAALZAAK**

